

— R ý m a ř o v s k ý —

horizont

Čtrnáctideník regionu Rýmařovska

číslo 11/2011

vyšlo 3. 6. 2011

cena 15 Kč

**Mateřské školy Rýmařovska
připravily společné vystoupení**

**Noc kostelů lákala k rozjímání
i poslechu hudby**

Foto: Lucie Marková

ročník XIII.

**Tanečníci ZUŠ uspěli na mistrovství
republiky**

**Den zdraví si letos žádal otužilost,
Rýmařované i tak přišli**

**Desetiboj se blíží do finále, devátou
disciplínou byl skok daleký**

Přehlídka mateřinek

Ve čtvrtek 19. května proběhla v budově městského kina první společná přehlídka mateřských škol z Rýmařova a okolí. Vystoupili na ní žáci všech tří škol rýmařovských, janovičtí, hornoměstští, břidličensktí, velkošáhelští i staroveští, a to od těch nejmenších až po předškoláky. Přinesli pásmo tanečních vystoupení pro rodiče i sobě pro radost a přitom ukázali odvahu a sebranost na jevišti. *JaPo, foto ZN*

Noc kostelů v Lipkách

Tento ročník Noci kostelů je u nás již třetím. Akce se zrodila roku 2005 v Rakousku a klade si za cíl zpřístupnit víru, církev a křesťanské tradice nejširší veřejnosti prostým otevřením bran. V Rýmařově byla letos zahájena v pátek 27. května varhanním koncertem žáků ZUŠ v chrámu svatého Michaela; po mši tamtéž pokračovala od 19. hodiny v kapli V Lipkách vystoupením Rýmařovského chrámového sboru a skupiny Variace. Po koncertu si mohli návštěvníci kapli prohlédnout a vyslechnout si odborný výklad. *JaPo*

Den zdraví zkropený deštěm

Druhý rýmařovský Den zdraví se konal v sobotu 28. května v jídelně základní školy na ulici 1. máje. Na osmnácti stanovištích se představily organizace, jež mají co do činění právě s lidským zdravím v nejširším významu toho slova - od zdraví čistě tělesného přes to sociální až ke spirituálnímu. Návštěvníci tak měli možnost nechat si změřit tlak a hladinu krevního cukru, něco se dozvědět o práci například místní organizace Svazu tělesně postižených, Diakonie ČCE či Společenství Romů na Moravě nebo se seznámit s učebním sahadžajogy. Na akci vystoupily děti z mateřské školy 1. máje a klienti Kouzelné buňky, občerstvení zajistila Střední škola Rýmařov. *JaPo*

Divoký západ v Ondřejově

V sobotu 28. května se pořádal i Den dětí v Ondřejově, již tradiční příležitost pro děti i dospělé k setkání a zábavě. Námětem byl tentokrát Divoký západ, a tak malý Ondřejov ožil rejem kovbojů, indiánů, pistolníků a kořalečnic. Pro děti byly připraveny soutěže ve výrobě čelenek a hodu lasem, volba nejlepší masky či projížďka na koni, pro dospělé pak pohoštění pevné i tekuté. Škoda jen uplakaného dne, ale Ondřejované si radost zkrátit nenechali a vydrželi i do pozdně odpoledního shazování májky. Pořadatelé děkují sponzorům. *JaPo*

Pár slov... o zahrádkaření

Hned na úvod rubriky dím - dost bylo techniky! Pryč od počítačů, fejsbuků, mobilních telefonů, ledniček, praček a podobných - jak říkáme my rodilí Čechoslováci - bazmeků, které nám v posledku život spíše komplikují tím, že se v ten nejnevhodnější okamžik odporoučejí do pomyslných věčných lovišť. Ano - pryč. Ale kam? Spolu s Jeanem Jacquesem Rousseauem pléduji za návrat k přírodě. Ostatně zanedlouho je tady léto a s ním i doba dovolených, doba odpočinku, tedy ideální příležitost pro návrat do stavu rousseauovského „ušlechtilého divocha“. Odpočívat však máme dle rad lékařů převážně aktivně, proto se ve svém zamýšlení chci vydat tam, kde se relaxaci oddává velká část národa, totiž na zahrádky. Jako zahradníkův vnuk snad smím tento fenomén traktovat, i když po Karlu Čapkovi a jeho Zahradníkovu roku je přetěžké být v dané oblasti originálním.

Zahrádkaření, stejně jako chataření či chalupaření (alespoň to novodobé), prý z velké části vzniklo jako reakce na normalizaci a bylo praktickým vyjádřením rezignace na správu věcí veřejných tím, že se občané stáhli do soukromí svých záhonků či nemovitostí, kde se plně realizovali činností na režimu nezávislou a jemu neodporující. Stejně tak však můžeme v zahrádkaření vidět romantizující ozvuky touhy po návratu ztraceného ráje a nevinnosti, touhu po znovuzískání pozice toho, kdo spravuje zahradu Eden, nebo jen návrat k práci rukou, pro kterou tolik horoval církevní reformátor Petr Chelčický. Považte sami - ta rozkoš ponořit ruce do nakypřené prsti, v níž o pár hodin dřív ulevil svým zmučeným vnitřnostem toulavý kocour! Jak radostné je narovnat páteř po zrytí několika arů latifundií a zůstat nadlouho vzpřímený, protože vám ústředí nedovolí znovu se ohnout. Jak nepodlehnout euforizujícímu pocitu dojetí z vlastní štědrosti poté, co jste věnovali celou úrodu jahod armádě hnědých slimáků přivandrovaných odkudsi ze Španěl!

Ze zahrádky si samozřejmě můžete také odnést i něco, s čím jste na ni nepřišli, jakousi přidanou hodnotu. Kromě plodů své pilné práce a darů matky přírody třeba sousedovy hrábě či vidle (v lepším případě i sekačku), bakterii *Clostridium tetani*, která vám, pak-liže jste prosvihli termín přeočkování, pěkně propne šíjí a vůbec celá záda, nebo pokutu za nepovolené pálení trávy a listí (vzhledem k roztodivným cestám, jimiž se v dnešní době ubírá globalizované počasí, však samozřejmě více než kdy jindy hrozí, že si ze zahrádky neodnesete vůbec nic). Je tedy zahrádkaření nepochybně také adrenalinovým sportem. Není proto divu, že čeští muži i ženy opouštějí s časným jarem své partnery, partnerky, děti vlastní i nevlastní a do pozdního podzimu se oddávají rytí, sázení a setí, přesazování, pikýrování, kopkování, pletí, hnojení a hlavně zavlažování. U této činnosti se ještě trochu pozdržme.

Uvedl jsem, že můj milý dědeček byl zahradník. Dokonce se mu

nějakým zázrakem podařilo zůstat soukromým zahradníkem poválečnému znárodnovacímu a kolektivizačnímu šílenství navzdory. K mým dětským prázdninám proto neodmyslitelně patřilo pletí cestiček a pařeníšť, kdykoliv jsme u prarodičů pobývali, ale také omamná vůně a chuť sluncem prohřátých rajčat čerstvě utržených ve skleníku. Navzdory tomu všemu - jak lze z díkce celého fejjetonu vytušit - stal jsem se jablkem, které spadlo tak daleko od své „dědovské“ jabloně, až se zjistilo, že je hruškou. Zahradničení a činnosti se zemí spjaté mne věru nelákají. Ale z mnoha odnošených konví a prostocviků s hadicí vím, jak nesmírně důležitým prvkem v životě rostlin i lidí je zavlažování. A právě úcta a láska k němu mi zůstala a zahrádkaření v mých očích postupně rehabilitovala. Stalo se tak v devadesátých letech již minulého století, kdy se ve starobylé univerzitní Olomouci začaly se stále větší četností objevovat před pohostinskými zařízeními zahrádky, kterýžto civilizační výdobytek se záhy rozšířil do širého okolí a dnes slouží k blahu obecnému i obyvatelům Rýmařova.

Od té doby i já pravidelně opouštím svou rodinu a odcházím relaxovat na zahrádku. Vzhledem ke komplikovanějším klimatickým podmínkám zde panujícím to není od časného jara do pozdního podzimu, přece jen po setmění bývá zima, obzvláště když vane západní vítr od hřebenu Jeseníků, ale snažím se být vytrvalý a dodržuji pitný režim, který hlavně v létě znamená i čtyři litry tekutin denně. Je nás takových víc. Někdo se domů vrací s rukama od hlíny a kočičinců - to když se mu tu a tam postaví cesta do cesty, jiný usne přede dveřmi svého obydlí a probudí se zkroutený jako při tetanické křeči, další veden pivním hladem vyluxuje ledničku stejně dokonale jako slimáci jahody. Únik před rozrušeným životním partnerem, který se vás vydal hledat, protože jste mu nevzali již dvacátý telefonát, je bezprecedentním adrenalinovým zážitkem. Zkrátka zahrádkaření je po všech stránkách náročná činnost. Ale my, zahrádkáři, se jí věnujeme zapáleně. Vždyť co by člověk neudělal pro zdraví a aktivní odpočinek!

VlaSt

V tomto čísle najdete

Aktuálně z města

Letošní opravy komunikací	str. 6
Město se dohodlo na užívání kaple V Lipkách	str. 7
Z jednání rady města	str. 7

Zpravodajský servis ve zkratce

Posud data zasedání zastupitelstva	str. 8
--	--------

Dálkový výslech

Šárka Kastnerová	str. 8
------------------------	--------

Kdo byl kdo

Z učeného piaristy lomnickým řezníkem	str. 9
---	--------

Školství

Tanečníci ZUŠ vybojovali 1. vicemistra republiky	str. 10
---	---------

Nad stránkami městské kroniky

Rok 1957	str. 15
----------------	---------

Z okolních obcí a měst

Začala realizace projektu školní zahrady ve Staré Vsi	str. 17
---	---------

Moravskoslezský kraj informuje

Byla otevřena naučná stezka Bílá Opava	str. 18
--	---------

Zajímavosti z přírody

Obyčejný ječáb	str. 19
----------------------	---------

Sport

Tři bronzové medaile z mistrovství ČR do Rýmařova	str. 21
---	---------

Ilustrační foto

Aktuálně z města

Letošní opravy komunikací

Městský rozpočet po nedávno schváleném rozpočtovém opatření letos na opravy komunikací vynaloží celkem 5 mil. Kč. Zastupitelé připravují plán na využití těchto prostředků s ohledem na připravované rekonstrukce především plynovodů a další opravy sítí i prostranství, aby nedocházelo k plýtvání penězi.

Z oprav místních komunikací to je především jarní údržba a zástřiky výtluků s náklady přibližně 1 mil. Kč. Nově byla asfaltbetonovou směsí (dále jen ABS) zrekonstruována část ulice Úvoz po křižovatce s Revoluční - 226 tis. Kč. Připraveno by mělo být parkoviště na Pivovarské ulici za 148 tis. Kč (ABS, akce přechází z loňského roku), dokončení komuni-

kace na ulici Pod Svahem II - 185 tis. Kč (ABS) a nový povrch z Revoluční do boční uličky mezi zástavbu - 664 tis. Kč (ABS).

Z pěších komunikací by tou nejvýznamnější měla být oprava a zúžení chodníku a vytvoření podélných stání pro automobily na třídě Hrdinů od Nádražní ulice až po křižovatku s Dukelskou za celkem 1,2 mil. Kč (chodník žulová mozaika, stání ABS). Dále jde o rekonstrukci a zúžení chodníku na tř. Hrdinů mezi křižovatkami s ulicemi Okružní a Tomáše Matějky za celkem 500 tis. Kč, opravu chodníku na Revoluční od křižovatky s třídou Hrdinů za 115 tis. Kč a konečně chodník na Opavské mezi křižovatkami s komunikací do Harrachova a ke ka-

pli V Lipkách - 610 tis. Kč. Náklady jsou stanoveny přibližně. Významné opravy a budování parkovišť nastanou na sídlišti

Hornoměstská - Lidická, kde by měla začít první etapa revitalizace.

*Ing. Petr Klouda,
starosta Rýmařova*

Ulice Úvoz

Revitalizace sídliště Hornoměstská - Lidická

Město obdrželo z Ministerstva pro místní rozvoj ČR příslib dotace na

I. etapu revitalizace sídliště Hornoměstská - Lidická. Po sídliš-

tích Příkopy, Dukelská a Sokolovská - Julia Sedláka jde o poslední, které neprošlo touto podstatnou proměnou. Dotace je v maximální výši 4 mil. Kč a zároveň může činit nejvýše 70 % uznatelných nákladů.

Realizace I. etapy má podle projektu stát necelých 10 mil. Kč a zahrnuje vnější obvodové partie sídliště. Vzniknout má například 60 nových parkovacích míst, nové chodníky a opravy těch starých, včetně vstupů do bytových domů, výsadba zeleně a mobiliáře. Předpokládáme, že konečnou cenu stavby určí výběrové řízení, že se jí podaří v tvrdé konkurenci firem podstatně snížit a že tak podíl

dotace ze stávajících 40 % ještě významně vzroste až na limitních 70 %. Akce bude s nejvyšší pravděpodobností realizována celá ve druhé polovině letošního roku.

Na příští rok předpokládáme opakování podání žádosti na II. etapu, tedy vnitřní část sídliště, a pokud opět uspějeme, budou ve městě všechna sídliště vzniklá v padesátých a pozdějších letech revitalizována. Spolu se zateplenými a opravenými fasádami bytových domů to bude znamenat významný posun v kvalitě bydlení na našich sídlištích a odstranění jejich „vnitřního dluhu“ a zanedbanosti.

*Ing. Petr Klouda,
starosta Rýmařova*

Lidická

Plánované opravy plynovodů společnosti RWE

Společnost RWE vlastní v našem městě převážnou většinu plynovodních sítí a do jejich oprav plánuje investovat nemalé prostředky. Na jednání se zástupci společnosti jsme se dohodli na koordinaci činností tak, aby případná oprava komunikací nepředcházela rekonstrukci plynovodů a nedocházelo tak ke zbytečnému maření peněz a práce. Většinu čtenářů budou informace o rozsahu a termínu oprav jistě zajímat, a proto jsem se zástupci RWE dohodl zveřejnění jejich pravděpodobného průběhu.

Jako první bude na řadě rekonstrukce plynovodních sítí na ulicích Strálecká - Nová - Luční

(celkem 460 m). Je projekčně plně připravena, a pokud bude v letošním roce ze strany RWE finančně zajištěna, realizuje se letos či příští rok. Trasa rekonstrukce je převážně v komunikacích, které mohou být opraveny až po řádném slehnutí podloží. Druhou akcí bude rekonstrukce plynovodů na ulici Bartákova (540 m). I ta je projekčně připravena a nastane pravděpodobně v roce 2012, případně 2011, pokud na ni RWE uvolní prostředky. Trasa vede převážně v zeleném pásu lemujícím tuto ulici, a to od křižovatky se Sokolovskou ulicí až po Havlíčkovu.

Na rok 2013 jsou plánovány tyto

akce: ulice Havlíčková a Divadelní (550 m); Okružní I. - III. část - od odbočky ke garážím a centrální

výtopny až po třídu Hrdinů včetně několika přípojek (1 250 m); Komenského (450 m); dále tř. Hrdinů

Strálecká

- Úvoz včetně sídliště Dukelská (120 m, v tomto sídlišti se RWE pokusí oddálit rekonstrukce kvůli nově zbudovaným komunikacím a zeleni); ulice I. máje až k oběma křižovatkám s Hornoměstskou (500 m) a konečně Hornoměstská - Nerudova (450 m). Samostatným případem je rekonstrukce a vý-

stavba nových rozvodů plynu na náměstí Míru. Bude probíhat po celém obvodu náměstí a Radniční ulice, což představuje téměř 500 m výkopů. Tato stavba musí z pochopitelných důvodů předcházet rekonstrukci náměstí a v ideálním případě by měly obě investice probíhat současně nebo

na sebe časově navazovat.

Ve svém úhrnu představují opravy během tří let 4 820 m výkopů či nově položených rozvodů plynu a také nově upravovaných povrchů komunikací, chodníků a zelených prostranství. To může na jmenovaných ulicích představovat různá omezení v dopravě

a pohybu osob, další doprovodná negativa spojená s opravami podzemních sítí, jako je zvýšený pohyb stavebních strojů, prašnost atd., a také potřebu ponechat výkopy postupně slehnout a pak nově opravit jejich povrchy.

*Ing. Petr Klouda,
starosta Rýmařova*

Město se dohodlo na užívání kaple V Lipkách

Na základě jednání představitelů města se zástupci Římskokatolické farnosti Rýmařov a Biskup-

ství ostravsko-opavským uzavřelo město Rýmařov s farností smlouvu o spolupráci při využívání

kaple V Lipkách. Bylo dohodnuto, že filiální kostel Navštívení Panny Marie v Rýmařově, zvaný kaple V Lipkách, zůstane nadále v majetku Římskokatolické farnosti Rýmařov, avšak město prostřednictvím Městského muzea Rýmařov kapli zpřístupní pro veřejnost v období od května do září a bude objekt účelně a cíleně propagovat. Město bude dále oprávněno využívat prostor kaple k dalším aktivitám, například pořádání koncertů či tematických výstav. Ty budou koordinovány s církevními obřady.

V této souvislosti byla loni vydána kniha fotografií Miloslava Marka a letáky v jazykových

mutacích, které je možno využít k propagaci na výstavách a veletrzích cestovního ruchu. Město Rýmařov také během posledních dvou let upravilo park v okolí kaple a byly zrestaurovány tři sochy, které se zde nacházejí, s pomocí dotace byl předlážděn chodník a kolem umístěny lavičky a informační tabule o kapli. Prohlídky filiálního kostela zajistí Městské muzeum Rýmařov pro veřejnost i s průvodcem a odborným výkladem, a to v úterý, ve čtvrtek a v sobotu od 9 do 17 hodin. Prohlídku je možno si v muzeu objednat i mimo stanovenou dobu.

*Převzato ze stránek města,
kráceno*

Z jednání rady města

V pondělí 16. května se konala 10. schůze Rady města Rýmařova. Přinášíme stručný obsah bodů, které byly na programu.

Dodatek č. 1 ke smlouvě o spolupráci mezi městem Rýmařov a Římskokatolickou farností Rýmařov při využívání a propagaci kaple V Lipkách

Rada města se zabývala dodatkem ke smlouvě o spolupráci, kterou uzavřelo město Rýmařov a Římskokatolická farnost Rýmařov při využívání a propagaci kaple V Lipkách. V ní vlastník objektu požadoval instalaci rozšíření stávajícího poplachového zabezpečovacího a tísňového systému PZTS. Od tohoto požadavku ustoupil, je tedy nutno smlouvu o spolupráci doplnit dodatkem, který příslušná ustanovení ruší. Současně vlastník požaduje úhradu nákladů na elektrickou energii, provozní údržbu, revize a další, které budou měsíčně činit 3 tisíce Kč. Rada uzavření tohoto dodatku schválila.

Osadní výbory v místních částech Rýmařova

Zastupitelstvo města zřídilo osadní výbory v místních částech Ondřejov a Stránské. Ty se schází podle potřeby, obvykle každý měsíc, přičemž předsedové jsou za organizování schůzí odměňováni dle pravidel. Výbory se vyjadřují především k záměrům města a potřebám místních částí a organizují společenský život. Veřejných schůzí se často zúčastňuje starosta, místostarosta či další zaměstnanci města, požadavky se snaží korigovat a zařazovat do plánu oprav a investičních

akcí. Z jednání je pořizován zápis, který je předáván vedoucím odborů městského úřadu. Rada města zprávu o osadních výborech vzala na vědomí.

Janovický zámek - nabídka výpůjčky

Ve čtvrtek 12. května navštívili Rýmařov zástupci Zařízení služeb pro Ministerstvo vnitra s cílem projednat možnost změny vztahu město Rýmařov - Janovický zámek z nájmu na výpůjčku. Od změny smluvního vztahu zástupci organizace očekávají vyšší kontrolu nad zámkem a také to, že město bude stávající nájemné investovat do oprav a údržby objektu. Rada uložila vedoucím odborů MěÚ nabídku projednat ve všech komisích.

Valorizace nájemného k 1. červenci 2011

Možnost valorizace nájemného u městských bytů je ošetřena v nájemních smlouvách. Jedná se zejména o byty:

- pronajaté na základě nejvýše nabídnutého smluvního nájemného,
- postavené se státní finanční pomocí v roce 2008 (dotační program to umožňuje),
- Lidická č. 1328/14 (chráněné byty pro důchodce), dle naří-

zení vlády č. 146/2003 Sb.

Nájemné lze počínaje rokem následujícím po uzavření nájemní smlouvy ročně valorizovat o úředně přiznaný přírůstek průměrného ročního indexu spotřebitelských cen předchozího roku, a to vždy k 1. červenci. V nájemní smlouvě je uvedeno, že obě strany (nájemce i pronajímatel) se zavazují respektovat pro tento účel oficiální údaje Českého statistického úřadu. Podle nich míra inflace za rok 2010 činí 1,5 %. Rada města schválila valorizaci o 1,5 %, nájemné chráněných bytů na Lidické se zatím zvyšovat nebude.

*Převzato ze stránek města,
kráceno*

Rekonstrukce SVČ v plném proudu

Od března tohoto roku probíhá na Okružní ulici rekonstrukce Střediska volného času Rýmařov. Práce na akci, která je financována z Regionálního operačního programu Moravskoslezsko, jsou v plném proudu.

V současné době probíhá bourání a demolice vnitřních příček, podlah, demontáž všech podhledů, elektroinstalace, zdravotnické, ústředního topení a vzduchotechniky. Jsou provedeny zá-

klady pro přístavbu horolezecké stěny a byla vybudována spodní stavba ramp a přístupů směrem ke třídě Hrdinů. Založena byla stavba garáží k ulici Tomáše Matějky. V suterénu jsou zabetonovány patky pro podpůrnou konstrukci výukové místnosti.

Stavba probíhá podle harmonogramu, dokončena by měla být v listopadu 2012.

Převzato ze stránek města

Foto: Jakub Vala

Zpravodajský servis ve zkratce

Posun data zasedání zastupitelstva

Z důvodu nepřítomnosti starosty a místostarosty ve dnech 23. - 26. června dochází ke změně data konání červnového zasedání zastupitelstva města z původního termínu 23. na úterý 28. června v 17.00 v sále SVČ na Divadelní ulici. *Jana Kubáňová, sekretariát starosty*

Upozornění pro zájemce o využívání hřiště v areálu zahrady Hedvy

Od 23. května rezervace na hřiště přijímá a klíče zapůjčuje opět informační centrum na náměstí Míru.

Zda je areál právě využit nebo zamluven, zjistíte na webových stránkách města Rýmařova v sekci Sportovní areály (úvodní strana, hlavní menu, sportovní areály) nebo dotazem v informačním centru.

Pokud se rozhodnete hřiště si vypůjčit, je nutné nahlásit se telefonicky (554 212 381), e-mailem na info@rymarov.cz nebo osobně pracovníkům informačního střediska, kteří váš termín zanesou do kalendáře na webových stránkách.

Pro zapůjčení klíčů od areálu vám musí být nejméně 15 let (mladší pouze v doprovodu dospělé osoby), připravte si také stokorunu jako zálohu, která vám bude vrácena po odevzdání klíčů. *Městský úřad Rýmařov*

Lze využít modlitebny na Okružní?

Naši občané se často ptají, zda prostory nyní opravené modlitebny na Okružní naproti Lidlu lze využívat ke smutečním obřadům, jako obřadní síň, pro konání koncertů, výstav či přednášek. Ano, město budovu od Československé církve husitské dostalo do výpůjčky. Jsme rádi, že tak vznikl multifunkční prostor, který slouží a bude sloužit obyvatelům města a okolí. *Květa Sicová, předsedkyně komise pro občanské záležitosti*

Dálkový výslech

Šárka Kastnerová

Věk: 51

Povolání: vedoucí referátu státní správy

Záliby: orientální tanec

V čem jste nejsilnější?

Ve své práci, mám ji i po 18 letech ráda.

Kdy jste netrpělivá?

Když věci nejdou, jak mají.

Za co byste si za poslední měsíc zasloužila odměnu?

Donutila jsem se umýt okna.

Jste „rýmařovská duše“?

Ano, žila jsem 13 let v jiném městě, tak můžu srovnávat. Tady jsem doma.

Máte v Rýmařově svoje oblíbené místo?

Parčík u kaple v Lipkách, je to kouzelné místo.

Ve kterém literárním díle byste chtěla chvíli žít?

Wilbur Smith - Řeka bohů.

Kterou známou knihu jste nedočetla?

Malý Bobeš.

Ve kterém oddělení nákupního centra strávíte nejvíce času?

Orientální zboží - šátky, kostýmy, šperky, to je pastva pro oči a někdy pohroma pro peněženku.

Co byste si pořídila, kdybyste byla opravdu bohatá?

Taneční sál pro orientální tanec, pozvala bych tam určitě všechny svoje „holky“ - tedy tanečnice.

Můžete se vždycky upřímně podívat do očí svému psovi?

To nevím, máme jenom králíka Ferdu, dívám se mu do očí každý den, hned když přijdu z práce, a když něco jako správný králík rozkouše, ten pohled mě vždycky odzbrojí.

Květiny, nebo bonboniéra?

To je těžká otázka, květiny jsou nádherné, ale nedají se jíst.

Zdravotnictví

Vděčně děkujeme

Naše maminka, paní **Anna Straková**, trávila poslední dny svého života na ošetrovatelském oddělení Podhorské nemocnice v Rýmařově. Po celou dobu jí obětavě a svědomitě pomáhal kolektiv sestřiček a lékařů. Všem bych chtěla vyjádřit upřímné poděkování za péči a pomoc, jmenovitě dr. Krasulovi a paní Olze Kloudové.

Anna Sviželová, Rýmařov

Kdo byl kdo

Z učeného piaristy lomnickým řezníkem - příběh ze starého domu

V Lomnici, ostatně jako téměř ve všech obcích Rýmařovska, můžeme najít mnoho domů se zajímavou historií a s ní spojenými někdy až neuvěřitelnými životními příběhy. Leckde toho už dokázali využít ve prospěch rozvoje turistického ruchu. U nás je to takové, jaké to je, a zatím jen slabounce svítá na lepší časy - tedy někde alespoň to!

Tak třeba příběh nadaného a všestranně talentovaného řeznického synka Benedikta Thima. Krátce po porodu mu zemřela matka, a jak to bývalo někdy zvykem, rodina jej určila na kněžskou dráhu, přesněji se měl stát mnichem v řádu benediktýnů. Narodil se v den svátku a jemu se přikládala i zásluha za uchování jeho života.

Zřejmě ještě v mladém věku byl odeslán do kláštera v Rajhradě, aby za nejasných okolností skončil v klášteře jiného řádu, a to piaristů v Mikulově na jihu Moravy. Proč přestoupil a kdy, není známo. První písemná zmínka o něm jako o hudebně nadaném a k tomu v předmětech školních výtečníku je zaznamenána v archivech v souvislosti s činem, ke kterému se spustil roku 1771. Toho roku koncem června uprchli z piaristické koleje v Bruntále oknem dva řeholníci, tedy opustili řád neoprávněně, aniž využili možnosti (byť s obtížemi) z řehole vystoupit. Známe i jejich řádová jména: Godefridus a Theodoro.

V té době se měl v Lomnici z nějakého důvodu nacházet i Benedikt Thim a později se prokázalo, že uprchlíkům poskytl pomoc i úkryt na jistou dobu, než se vydali do „svobodného světa“ - totiž jeden do Litomyšle a druhý do Rakouska. Tehdy se chodilo pěšky, něčím se museli též živit a byli už zvyklí na relativně zajištěné pohodlí v řádových celách. Přiblížila se zima, probíjeli se jen těžce, a tak šli ke křížku. Dobrovolně se přihlásili u představitelů řádu v Mikulově. Jejich kající přístup byl sice oceněn, ale kněžskému žaláři neunikli. Naštěstí to nebyly pověsné Hukvaldy ani Mírov, kde věznila nehodné kněze olomoucká církevní vrchnost.

Horší už bylo to, že oba kající se uprchlíci u výslechů moc mluvili a zmínili se o pomoci řádového bratra a tehdy už snad i učitele P. Rudolphuse, což bylo Thimovo klášterní jméno. Byl potrestán přeražením z práce pedagoga v Hustopečích k ošetřování nemocných ve Strážnici. Zdejší špitál byl místem pro otrlé muže a prakticky bez možnosti odchodu. Několik řádových bratrů s nemnoha laickými pomocníky měli na starosti kolem 120 těžce nemocných a k tomu chudých ubožáků. Denně někdo umíral a možnosti tehdejší léčby byly téměř nulové - s výjimkou posledního zaopatření umírajícího knězem. Pak už jen společná šachta na hřbitově, hroby bezejmenných...

V případě Benedikta Thima zasáhlo štěstí ve formě naléhavé žádosti jeho otce Andree, ležícího, jak se domnívali, na smrtelné posteli a nemajícího komu odkázat prosperující řez-

nickou živnost, dokonce s panským privilegiem. Zapůsobil prý dopis a žádost samému generálovi řádu S. Joane Baptistovi do Říma s doporučením řádu německých rytířů. Zkrátka, jednoho letního dne se v Lomnici objevil civilně oděný muž opět už zase s původním jménem. Svého otce řezníka zastihl ještě živého, stihlo se i přepsání domu a živnosti. Pak tatínek zavřel oči navždy.

Nový pán domu, šéf party řeznických tovaryšů a sloužících děveček s odolnými, řeznictvím ovlivněnými náturami, začal vést živnost tak, jak uměl - a je nasnadě, že toho moc neuměl. On, latinský intelektuál a utěšovatel umírajících, a porážení dobytčat, výroba uzenin, obchod se sřevy a kupodivu i obchod s býky pro potřeby židovských košer řezníků. Na tomto poli si jeho otec nejvíce zakládal, dodával košer býky až obchodníkům do Vídně a byl to kšeft nadevše lukrativní.

Košer býci museli mít vyvinuté pohlavní znaky, čím větší, tím více byli ceněni, a jak se přenášelo rodinnou tradicí, Thimovi obcházeli majitele mladých býčků, aby zabránili jejich vykleštění na voly. Vyvinutá dobytčata vykupovali, děvečky je pečlivě ošetřovaly a příjízďící židovští nákupčí bývali spokojeni. Zvířata nebyla do Vídně či Břeclavi na jatka hnána, ale - div se - vezena na vozec. Jev tehdy málo vídaný.

Nový pán domu těžce snášel obhroublé způsoby, nerad pil kořalku a pivo, nekouřil ani jiným slabostem nepodléhal. Na živnosti to bylo brzy znát, kradlo se, kde to jen šlo. Nespokojení byli i panští patroni z řádu německých rytířů a celá rodina cítila nutnost změny. Za nějaký čas byla do čela podniku „prozatím“ dosazena nevlastní sestra Rosa Riedlová, která jednání s hrubou čeládkou zvládala dobře. Benedikt Thim se uchýlil do podkroví a meditoval, držel půstu „jsa vzezření churavého“. Dokonce prý jedl kobyly a hlemýžďe spolu s řípou a chlebem.

Vrcholem podivínství bylo, když si nechal od malíře z Bruntálu namalovat obraz svatého Benedikta a umístil jej mezi dvě horní štitová okna domu. Svatý tam byl znázorněn jako mnich s knihou v ruce, kolem nějž se vznášejí nějaké koule. Nevzdělaní vesničané nechápali, že jde o znázornění duše sv. Germana z Capuya, že to značí duši světce, ana stoupá k nebesům, a ti vulgární to dávali do souvislosti s „přednostmi“ košer býků. V té době byl Thim už víceméně mimo realitu, dokonce měl nějaké velké knihy a tyto četl (!) a z podkroví málo vycházel. Modlil se doma, na návštěvy kněze P. Latzela, jinak také osamělého intelektuála, reagoval nevraživě, zdejší kostel navštěvoval tak dvakrát ročně.

Zaměstnával pouze místní poštu, dopisoval si snad s bývalými pány bratry v koleji piaristů v Kyjově, Kroměříži i Mikulově. Zůstala po něm plná truhlička starých zažloutlých dopisů k ničemu praktickému asi nepoužitelných, a tak je okolo roku 1920 v řeznictví Otto Bernta používali k balení mastných jelit. Marně se tomu pokoušel farář Neswatba zabránit, když mu kuchařka donesla jelito zabalené v nějaké eseji na téma svatořečení sv. Josefa Kalasanského. Poslal jim balík novin, ale oni nedbali a dopisy vypořebili všechny. Bývalý učený a talentovaný piarista zemřel roku 1829 ve věku asi 83 let, chudý a opuštěný. Velké knihy jako jediné dědictví využívali též na kornouty při prodeji škvarků, do velkých stránek se dobře balilo. Obraz svatého „s koulemi a knihou“ dlouho vzdoroval povětrnosti, ale byl odstraněn již za první republiky. Piarista se tak nedožil doby, kdy se za domem při soumraku vznášela sama Panna Maria a kdy to jako blud a pověřivost přijel do Lomnice osobně vyvrátit roku 1899 sám olomoucký arcibiskup dr. Kohn. To už by byly jiné historie, snad i zajímavé, jako vůbec celé místo, kde dům dnešního čísla 27 stojí.

Jaroslav Chytil

Základní umělecká škola Rýmařov
zve na ukončení
celoročního projektu

VODA

RÝMAŘOVSKÝ
Z UŠ

ve středu 8.června 2011

9.00 - 12.00
program pro mateřské a základní školy
(koncert, divadelní představení, výtvarné dílny)

16.00 - 17.00
vystoupení žáků hudebního a literárně-dramatického
oboru v sále ZUŠ na Divadelní ulici

17.00
průvod vodních bytostí kolem zaniklých
rýmařovských kašen

17.45
vernisáž výstavy prací žáků výtvarného oboru
v Městském muzeu Rýmařov

Školství

Tanečníci ZUŠ vybojovali titul 1. vicemistra republiky

Ve sportovní hale AC Sparta Praha se ve dnech 21. a 22. května konalo mistrovství České republiky v dětské, juniorské a hlavní kategorii v artových disciplínách (balet, jazz, moderna a show). V obou dnech se prezentovalo 1 600 tanečníků, kteří odborné porotě předváděli své choreografie. Vyhláškatelem soutěže byla Česká taneční organizace, pořadatelem RAK Beroun. V soutěžní kategorii Modern Dance II. národní liga dosáhl ta-

neční obor ZUŠ vynikajícího výsledku. Mezi pěti konkurenčními choreografiemi získaly děti se skladbou „Mařenka“ titul 1. vicemistra ČR.

Chtěla bych moc a moc poděkovat svým malým tanečnickům za krásné vystoupení a za to, že vytrvali až do konce sezóny, která pro ně byla velmi náročná. V červnu čeká mistrovská soutěž zkušené sólové tanečnice, tak jim držte pěsti.

Alena Tomešková

Opatřil si zahradní techniku

Nemilý překvapení čekalo majitele rekreační chaty v obci Dobřečov. V pondělí 16. května navštívil jeho kůlnu zloděj a ukradl sekačku na trávu v hodnotě okolo 10 tisíc Kč a křovinořez v hodnotě asi 6 tisíc Kč. Při šetření případu byl na místo přivolán i policejní psův od se služebním psem, který provedl širší ohledání místa činu a následně vypracoval pachovou stopu.

Agresivní muž

putoval vystřízlivět na záchytku

V podvečerních hodinách soboty 21. května na náměstí Míru v Rýmařově zasahovali policisté u fyzického útoku 31letého muže. Ten měl pod vlivem alkoholu slovně i fyzicky napadnout dva muže. Byl agresivní i po příjezdu policistů, kteří ho po neuposlechnutí výzvy zajistili. Skončil na záchytné stanici, kde mu dechovou zkouškou naměřili 2,64 promile alkoholu. Je podezřelý z přestupků proti veřejnému pořádku a občanskému soužití.

Posilněn alkoholem sedl za volant

V sobotu 21. května došlo v Ryžovišti k dopravní nehodě dvou osobních vozidel. Řidič vozidla Ford pod vlivem alkoholu při průjezdu křižovatkou nedal přednost vozu Opel jedoucímu po hlavní silnici. Došlo ke střetu, po kterém se viník z místa pokusil ujet, byl však dostižen druhým řidičem, který nehodu ihned oznámil policistům. Ti při dechových zkouškách zjistili, že viník je pod vlivem alkoholu - naměřili mu 2,52 a po dvaceti minutách 2,25 promile. Na místě mu proto zadrželi řidičský průkaz a je podezřelý z přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky. Ke zranění osob nedošlo. Škoda dosahuje nejméně 51 tisíc Kč.

Po oslavě narozenin se vzbudil bez peněženky

Na oslavu kamarádových narozenin zřejmě nebude v dobrém vzpomínat 19letý mladík. Po oslavě narozenin 21. května ve Staré Vsi u známého šel spát a odložil si peněženku na stůl v chodbě. Ráno zjistil, že mu peněženku

někdo ukradl. V ní měl hotovost 500 Kč, doklady, platební kartu a další písemnosti. Škoda činí 600 Kč.

V rekreační chatce nezůstaly potraviny ani starší věci

Ve čtvrtek 26. května oznámila rýmařovským policistům vloupání majitelka rekreační chaty v Rešově. Dosud neznámý pachatel do objektu vnikl mezi 20. a 26. květnem a ukradl vzduchovou pistoli, rádio s kazetovým přehrávačem, tužkové baterie, dvě další rádia, ruční svítilnu, batoh, dámskou bundu a mikinu, to vše zakoupeno před 20 lety. Nepohrdl ani různými potravinami - kolínky, špagetami, rýží, čínskými polévkami a jiným. Způsobil celkovou škodu kolem 2 tisíc Kč.

Z chatky zmizela elektrocentrála

Rýmařovští policisté šetří vloupání do chatky v místní zahrádkářské kolonii. Prozatím nezjištěný pachatel vnikl mezi 15. a 20. květnem do kůlny a odcizil benzínovou elektrocentrálu v hodnotě kolem 7 tisíc Kč.

Zamykat dítě, psa či zapalovač v autě se nevyplácí

I když dosavadní vysoké teploty ještě nedosahují na letní čtyřicítky, pobyt v zaparkovaném a nevětraném autě na ostrém slunečním svitu a navíc na přehřátém asfaltovém či betonovém povrchu se může stát velmi nebezpečným.

Hasiči v Moravskoslezském kraji proto už dnes varují před tím, aby uživatelé vozidel nechávali uvnitř malé děti, zvířecí miláčky, o hořlavých předmětech, jako jsou zapalovače, ani nemluvě. Byť to bývá v dobrě věře „jen na několik minut“, ty se mohou protáhnout - třeba kvůli frontě u pokladny obchodu či v čekárně lékaře.

K jednomu takovému případu vyjžděli v pátek 20. května dopoledne profesionální hasiči z Frýdku-Místku. Žena zaparkovala osob-

ní automobil Ford Focus nedaleko místecké polikliniky a na zadním sedadle nechala ležet ani ne ročního chlapečka. Všechny dveře auta se však při zavírání uzamkly, přitom klíče zůstaly ležet uvnitř na předním sedadle a v autě mimo dítě nikdo nebyl.

Žena přivolala hasiče, kteří po marných pokusech otevřít Focus bez poničení dveří nakonec museli rozbít okno, aby vůz otevřeli. Hasiči poté přivolali rychlou záchrannou službu. Chlapec našťásti vyvázl bez obtíží. Jiné děti či domácí mazlíčky, které řidiči ponechají v autě za horkých dnů, ovšem takové štěstí mít nemusí.

Z podkladů por. Mgr. Petra Kúdely, tiskového mluvčího HZS MSK

Miša

Foto: R. Řehák

TJ Jiskra Rýmařov, SVČ Rýmařov a MŠ Jelínkova Rýmařov

DEN DĚTÍ

STŘEDOVĚKÉ TURNAJE

4. červen 2011 zahrada MŠ Jelínkova

Program:

- 15:00 - O Popelce (divadelní představení ZK SVČ Rýmařov)
- Orientální tanečnice Neila SVČ Rýmařov
- Taneční soubor - DK Ozimek
- Šermířský turnaj
- 15:30 - Karolína Kamberská - Říkadla a křikadla
- Zumba pro děti s Lydií Mihálovou - SVČ Rýmařov
- Soutěže pro děti
- Šermířský souboj
- 17:30 - Candrbál pro děti i rodiče - hraje Alternativa
- 20:00 - Karolína Kamberská (koncert)

Turnaje:

- Hod kopím
- Střelba z luku
- Vrh sekýrou
- Turnaj dřevcový

Tovaryšské zkoušky: malířství, zbrojířství,
barvířství, šperkařství,
tkaní, perníkářství,
tesařství atd.

Občerstvení: Pizzerie Prima

V případě nepříznivého počasí se akce koná v kině Rýmařov, Divadelní ul.

Sředitko volného času Rýmařov LETNÍ TÁBORY 2011

21. - 27.8.
SE SLUNÍČKEM ZA PIRÁTY

SVC

Místo plavby: Otrokovice – táborová základna Štěrkovické
Ubytování: palubní pokoje s dvěma dvoupostupnými postelemi (bližší info o objektu na www.ddmslunicko.cz)

Pirátská krmě: 5x denně + čaj po celou dobu plavby

Doprava: vlastní

Cena: dítě do 1 roku ZDARMA
dítě 1-5 let 1 150 Kč
dítě 6-10 let 1 250 Kč
dítě nad 10 let + dospělí 1 500 Kč

Program: Dopoledne – hry pro děti i rodiče – stane se z nás první nefalšovaný pirát? Najdeme největší poklad pokladů?

Odpoledne – individuální (možnost samostatných i společných výletů po nejbližším okolí, ZOO Lešná, dopravní hřiště, Galaxie Zlín...)

Večer – večerníček pro děti, táborák, pirátský večírek, stezka odvahy...

Přihlášky a platba: SVC Rýmařov (přihlášky ihned a platba do konce června)

Info: Kateřina Frybílková, he-he@post.cz, 554 275 063, 732 900 647 (do konce června)

11.7. - 15.7.
S KLEOPATROU K PYRAMIDÁM

Pro děvčata od 3. třídy

Místo: sál ZUŠ (ul. Divadelní)

Cena: 850 Kč (v ceně obědy, pitný režim, materiál na činnost)

Program: Tajemství pyramid – záhady, hry, soutěže, výlet, ale hlavně břišní tanec – začátečnické základy, zkušenější tanečnice – malá choreografie

Vedoucí: Helena Tesařová, Lucie Laštůvková

Přihlášky: do 31.5.2011, tel.: 554 211 410, e-mail: Helena.tesarova@centrum.cz

18.7. - 22.7.
PRÁZDNINY V POHYBU

Příměstský tábor

Cena: 800 Kč

Co vás čeká: Celodenní výlet – Lanové centrum Olomouc, Aquacentrum Bohuňovice, soutěže, hry, rukodělná činnost

Děti mají zajištěno: Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

Vedoucí: Marcela Pavlová

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

TÁBOR JIŽ OBSAZEN

25.7. - 29.7.
PUTOVÁNÍ ZA SVATÝM GRÁLEM

Příměstský tábor

Cena: 800 Kč

Program: Na týden se staň středověkým rytířem a najdi cestu ke svatému grálu. Celodenní výlet, soutěže, hry, rukodělná činnost, výroba zbraní, zbroje, luků...

Děti mají zajištěno: Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

Vedoucí: Jakub Vala, Michaela Mezihoráková

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

TÁBOR JIŽ OBSAZEN

8.8. - 12.8.
CESTA KOLEM SVĚTA ZA 5 DNÍ

Příměstský tábor

Cena: 800 Kč

Program: Celodenní výlet – Westernové městečko Boskovice, soutěže, koupání, hry, rukodělná činnost.

Děti mají zajištěno: Pedagogický dozor, vstupné, oběd, pitný režim

Denně od 8:00 do 16:00

Vedoucí: Marcela Pavlová

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

20. - 24.8.
TANEČNÍ SOUSTŘEDĚNÍ MOVE2YOU

Cena: 1 600 Kč

Místo konání: ZUŠ

Program: Tanec, dřina, tanec, pot, tanec, unavené svaly a zase tanec!

Vedoucí: Petra Čechová

TÁBOR JIŽ OBSAZEN

22. - 26.8.
KERAMICKO - VÝTVARNÉ SYMPOZIUM

Příměstský tábor pro tvořivé děti

Cena: 800 Kč

Místo: SVC Rýmařov – Bartáková 21

Téma: Hlava plná nápadů

Obědy: v jídelně SŠ Rýmařov

Svačiny a pití s sebou

Program: Keramická plastika, mozaika, malba – portrét, výroba náušnic, náhrdelníku, táborové hry, výtvarná činnost v přírodě, vaření

Možnost jednu noc přespat v SVC

Denně od 9:00 do 15:00

Vedoucí: Eva Kudláková, Marie Šínová

Přihlášky: SVC Rýmařov, 554 211 410

TÁBOR JIŽ OBSAZEN

Městské muzeum a Galerie Octopus

Otevírací doba:

pondělí: zavřeno

úterý - sobota: 9 - 12, 13 - 17

neděle: 13 - 17

Servis služeb

Krytý bazén v Břidličné Plavání pro veřejnost v červnu

Pondělí 14.00 - 20.00	Úterý 14.00 - 18.00
Středa 14.00 - 20.00	Čtvrtek 14.00 - 19.00
Pátek 14.00 - 20.00	Sobota 13.00 - 20.00
Neděle 13.00 - 20.00	

Informační středisko Rýmařov

Otevírací doba:

pondělí - pátek: 9.00 - 12.00; 13.00 - 17.00

sobota: 9.00 - 12.00; 13.00 - 16.00

neděle: 13.00 - 16.00

Diakonie ČCE, středisko v Rýmařově, zve seniory k návštěvě KAVÁRNIČEK

každé liché úterý v budově střediska
na třídě Hrdinů 48 v Rýmařově.

Začátek vždy ve 13.30.

Ukončení posezení 15.30 - 16.00.

Kdo není schopen dojít do kavárny, může využít odvoz v den setkání v 13.30 od hotelu Praděd.

Přijďte si za námi povykládat a naplánovat aktivity, které byste sami nepodnikli.

Bližší informace na čísle 554 211 294.

Termíny kavárniček v roce 2011:

7. 6., 21. 6.

*Srdečně zvou a těší se na vás
zaměstnanci Diakonie ČCE*

Akce hradu Sovince

Hrad SOVINEC

18. a 19. června

Žoldáci, vodníci a sličné panny

Nesmělá mlynářka a vodník
ve sporu o leknín

Účinkuje: divadelní soubor Magnet

Vodnická pohádka Dagmar Höferové
v 11.00 a 14.40

Netradiční prohlídky
s doprovodným programem

Vodnické hry pro děti
a bohaté občerstvení, hrnčířské
a kovářské řemeslo v dobové tržnici

Kulturní okénko města Rýmařova

Citát: Snáš-li žena druhou ženu, je k ní laskavá. Nesnáší-li ji, je k ní velmi laskavá.
George Sand

George Sand

Společenská kronika

Narodili se noví občanci

Maxmilian Jano Rýmařov
Ema Kinclová Rýmařov

Blahopřejeme

jubilantům, kteří od předcházejícího vydání oslavili 80 let a více
Radoslav Šír - Rýmařov 80 let
Marie Zapletalová - Jamartice 80 let
Anna Vajdíková - Rýmařov 80 let
Eduard Jánský - Harrachov 80 let
Olga Ovčáčíková - Rýmařov 83 let
Marie Kabeláčová - Rýmařov 86 let
Anna Pavlíková - Rýmařov 87 let
Vlasta Krčková - Rýmařov 87 let
Marie Podhajska - Jamartice 91 let

Krásných 85 roků
se letos dožívá paní

Eliška

**Monhartová-Peroutková
z Janovic. Dnes žije v Dobříši
a stále se těší dobrému zdraví.**

**A tak, milá Eliško,
ať ti slouží zdravíčko,
ať Ti slouží hodně dlouho!**

**Mamince a babičce hodně zdraví přeje syn Ivoš
s manželkou a vnučátkou ze Salzburgu a také přítelkyně
z mládí Lída, která na Tebe moc vzpomíná - a Ty zase
na náš krásný Rýmařov. Moc Ti blahopřejeme!**

Rozloučili jsme se

František Šac - Rýmařov 1921
Vlasta Poledňáková - Rýmařov 1927
Anna Straková - Rýmařov 1935
Marie Furiková - Janovice 1938
Anna Bršťáková - Dolní Moravice 1943
Olga Ovčáčíková - Rýmařov 1955

Evidence obyvatel MěÚ Rýmařov

Známa i neznámá výročí

3. 6. 1801 nar. **František Škroup**, český skladatel (zemř. 7. 2. 1862) - 210. výročí narození
3. 6. 1926 nar. **Allen Ginsberg**, americký básník (zemř. 5. 4. 1997) - 85. výročí narození
4. 6. Mezinárodní den proti násilí na dětech, od roku 1982 (OSN)
4. 6. 1931 nar. **Jan Zábřana**, český spisovatel a překladatel (zemř. 3. 9. 1984) - 80. výročí narození
5. 6. Světový den životního prostředí, slaví se od roku 1973 (OSN)
5. 6. 1896 nar. **Federico García Lorca**, španělský spisovatel (po-
praven 19. 8. 1936) - 115. výročí narození
6. 6. 1961 zemř. **Carl Gustav Jung**, švýcarský psycholog a kul-
turní antropolog (nar. 26. 7. 1875) - 50. výročí úmrtí
8. 6. Světový den oceánů, vyhlášen v roce 1992 (OSN)
8. 6. 1876 zemř. **George Sand**, vl. jm. Aurore Dudevantová, fran-
couzská spisovatelka (nar. 1. 7. 1804) - 135. výročí úmrtí
10. 6. 1791 nar. **Václav Hanka**, český literární historik, filolog
a básník (zemř. 12. 1. 1861) - 220. výročí narození
10. 6. 1926 zemř. **Antonio Gaudí y Cornet**, katalánský architekt
(nar. 25. 6. 1852) - 85. výročí úmrtí
12. 6. 1946 zemř. **Karel Toman**, vl. jm. Antonín Bernásek, český
básník a překladatel (nar. 25. 2. 1877) - 65. výročí úmrtí
13. 6. 1881 nar. **Otakar Španiel**, český sochař, řezbář a medailér
(zemř. 15. 2. 1955) - 130. výročí narození
13. 6. 1961 zemř. **Karel Engliš**, český ekonom, politik a publicista
(nar. 17. 8. 1880) - 50. výročí úmrtí
**14. 6. Světový den dárců krve, od roku 2005 (Světová
zdravotnická organizace)**
14. 6. 1986 zemř. **Jorge Luis Borges**, argentinský prozaik a literár-
ní teoretik (nar. 24. 8. 1899) - 25. výročí úmrtí
15. 6. 1996 zemř. **Ella Fitzgeraldová**, americká jazzová zpěvačka
(nar. 25. 4. 1918) - 15. výročí úmrtí

STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU RÝMAŘOV WWW.SVCRÝMAŘOV.CZ

infocentrum servis

ČERVEN 2011

4.6.	8:00	Uh. Ostroh	Světlo Orientu - národní finále - účast TS Neila
4.6.		Ostrava	Palas Dance Cup - vystoupení Move2You
4.6.	15:00	MŠ Jelínkova	Den dětí - rytířské turnaje
6.6.	10:00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
7.6.	9:00	SVČ	Cvičení s Buřinkou
9.6.	9:00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
13.6.	9:00	SVČ	Keramická dílna s Buřinkou
13.6.	10:00	SVČ	Keramická dílna pro ZŠ
14.6.	9:30	MŠ 1. máje	Závod obratnosti dětí MŠ
15.6.	17:00	Kino	Orientální odpoledne s Neilou a Sheilou
15.6.	13:30	SVČ	PC herna
18.6.		Tábor	Mistrovství ČR Belly Dance Tábor - účast TS Neila
18.6.		Javorník	Dny Javornicka - vystoupení Move2You
18.6.	9:00	Stará Ves	Jedenáctka - cyklozávody
21.6.	9:00	SVČ	Cvičení s Buřinkou
24.6.-3.7.		Chorvatsko	Léto s tancem v Chorvatsku
25.6.		kavárna 13	Majáles

WWW.SVCRÝMAŘOV.CZ

Městská knihovna

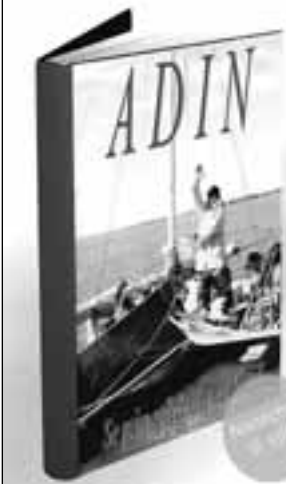
Základní umělecká škola Rýmařov a Městská knihovna Rýmařov Vás zvou
na výstavu

ABSOLVENTI

Michaela Bartoňová
Ondřej Barcuch

7.6. - 30.6. 2011
Galerie u stromu poznání

vernisáž: 7.6. v 16.00
hudba: žáci ZUŠ Rýmařov

Městská knihovna Rýmařov
spolu s autorem
Karlem Bublákem
zve na

Křest knihy
ve středu 8.6.2011 v 10.00 hod.

Kniha bude po křtu k dostání v Informačním centru Rýmařov.

Otevírací doba

Pondělí	9:00 - 17:00	Čtvrtek	9:00 - 17:00
Úterý	9:00 - 17:00	Pátek	9:00 - 17:00
Středa	zavřeno	Sobota	8:00 - 11:00

Noc filmů na Sovinci.
leslý ročník

Musica Pornograficca

Agon Orchestra

Program: Darren Eve a Iva Smýkalová
Hynkové zámky
Sibérija
Krátké filmy
Agon Orchestra

Dne 25.6.2011 v 19:00 hod
Vstupné: 130 Kč
Občerstvení

ZUŠ Rýmařov

a

Variace

J. Bíras, D. Kučerová, E. Mácková, J. Raška, J. Kopečková, E. Holubová,
P. Raška, J. Kučera, M. Komrsková, M. Struhárová, M. Matulová, J. Pupíková
vás srdečně zvou na

letní koncert

v neděli 26. června v 17:00

kaple v Lipkách, Rýmařov

Vstupné dobrovolné

Pěvecké sdružení Malikhoch Chrudim

Vás srdečně zve na

KONCERT

V sobotu 11. června 2011 v 16:00

V sále na **Divadelní 10**, Rýmařov

sborníkem: Lubor Malík

solisté: Jana Prokešová-Malíková, Lenka Kőnigová, Dana Tejnecká
klavírní doprovod: Petra Pachovská

Úsměvně

Vrabčák odnaproti

Žil byl jeden šedohnědý vrabček - proletář. Jeho život byl plný úzkostí a otazníků, sled nejistot.

Už ve vajíčku se trápil: „Podaří se mi vůbec prorazit tvrdou skořápku? A co když vypadnu z hnízda? Postarají se o mě rodiče?“ Ty obavy přišly, ale přišly další. Když měl poprvé vyletět, říkal si: „Udrží mě křídla? Spadnu na zem? Kdo mě vynese zpátky?“

Vyšlo to. Naučil se létat a spolu s tím dospíval, ale začal vzdychat: „Najdu si nějakou šikovnou vrabčí družku, budu moct vystavět tak rozčuchané hnízdo, jako měli rodiče?“

I to se všechno podařilo a vrabčák úzkostlivě pípal: „Budou vajíčka dost chráněná? Co když do stromu uhoří blesk a zabije mi celou rodinu...“

A taky sokol přiletí a vrhne se na mé maličké? Dokážu já je vůbec uživit? Nemám mnoho a potravy je málo...“

Z mládat se vyklubali čiperní a bystří brabčácci a lítali sem a tam. Táta lamentoval: „Uniknou koče a ostatním dravcům? Přes léto, to budou páni polí a zahrádek, ale přežijí zimu? To je život...“

Ale brabčáku, ty přece všechno máš. Jenomže to nevidíš. Jako mnozí lidé. Nebo ses to naučil od nich?

Ilustrační foto

Nad stránkami městské kroniky

Rok 1957

Služby veřejnosti se pod vedením ředitele Františka Kropáče zkvalitnily. Počátkem roku bylo zřízeno středisko pro údržbu místních komunikací s osmi zaměstnanci včetně metařů. Prádelna a čistírna zkrátila své lhůty až na týden a mohla tak lépe plnit své poslání. V roce 1956 se vypralo 88 tun prádla, z toho pro obyvatele 23 tun. Čistírna zvládla přes 40 tun, z toho pro obyvatele 38,6 tun. Koncem roku 1957 byla otevřena mechanická dílna pro opravy dětských kočárků a jízdnic kol. Do provozu se rovněž uvedly malé vodní elektrárny ve Staré Vsi, Roudně a Velké Štáhlí, které v tomto roce vyrobily 800 tisíc kWh elektrické energie, což byl na tehdejší dobu významný přínos. A konečně opravná televizorů se k 1. dubnu přestěhovala na třídu Hrdinů č. 9.

Soukromě hospodařících zemědělců bylo v Rýmařově a Harrachově celkem pět a obhospodařovali 75 hektarů polí. Dodávky státu, jak je zaznamenáno v kronice, plnili. Včelaři bylo v Rýmařově 96 s 1 040 včelstvy. Rozšiřoval se i chov včel v rámci JZD, na Rýmařovsku jich bylo pět. Rýmařovské družstvo bylo mezi nimi na prvním místě se snůškou 20 kg medu na jedno včelstvo. Zbývá ještě zmínit houbaře, toho roku téměř celý červenec přšelo, takže v půdě byly dostatečné zásoby vody. To se projevilo v hojném výskytu malin a hřibů. Houbaři z lesů nosili plné košíky zdravých krásných hub.

Počátkem roku bylo stejné složení rady města jako v roce předcházejícím, ale 27. března, tedy necelé dva měsíce před volbami, byl z politických důvodů odvolán z funkce předsedy MNV V. Liebars. V zápisech kroniky to sice nenajdete, ale přece bych rád uvedl, co se ří-

kalo mezi lidmi - že šlo o cílenou provokaci Státní bezpečnosti. Tak to byly ty „politické důvody“. Předsedou byl od voleb roku 1954. Místo něj byl nakrátko, do květnových voleb, zvolen Ondřej Rozbroj.

Dne 19. května 1957 se volilo do místních, okresních a krajských národních výborů. V Rýmařově bylo 2 688 zapsaných voličů, přišlo jich 2 676, což je 99,89 %. Pro kandidáty hlasovalo 2 663 voličů, tedy 99,52 %, proti se jich vyslovilo třináct - 0,48 % odevzdaných hlasů. Předsedou MNV byl zvolen J. Crhonek, úředník ONV, tajemníkem zůstal Karel Koláček.

V říjnu 1957 bylo dokončeno 18 bytových jednotek u soudu celkovým nákladem 1,2 milionu Kčs, bytová jednotka se tedy postavila v průměru za 66 666 korun. Asi o měsíc dříve se začalo se stavbou tří domů s 12 byty na Palackého ulici. Dokončeny byly v následujícím roce. Další budovatelskou akcí bylo zahájení opravy a přestavby bývalé tkalcovské školy na Sokolovské ulici. Do všech tříd se zavedla voda, přestavěly se záchody, udělalo nové ústřední topení a další práce.

V akci Z pokračovala výstavba požární zbrojnice započatá na podzim předchozího roku. Nyní se dokončila hrubá stavba, a to nákladem asi 150 tisíc Kčs. Pracovali zde téměř výhradně brigádníci. V parku na třídě Hrdinů, kde již stál pomník J. V. Stalina, zbudovali brigádníci sloupky na oplocení, ale protože nebylo možné sehnat pletivo, práce se nedokončily. Pokračovala rovněž výstavba dvoudráhové kuželny na Bartákově ulici částí hrubé stavby za 97 tisíc Kčs, zahájena byla předchozího roku. Na louce pod nádražím se plánovalo nové koupaliště, ale s výjimkou hrubé-

ho strojního výkopu se zde nic neudělalo, protože lokalita byla naprosto nevhodná. Na podzim se dokončila úprava náměstí s autobusovým nádražím, takže všechny linky začínaly nebo končily právě zde. Mimo to byly předlážděny některé ulice nákladem 253 tisíc z rozpočtu města.

V kině se za daný rok promítlo 165 filmů v 383 představeních s návštěvou 94 836 diváků, takže každou produkci vidělo asi 247 zájemců. Znamenalo to určitý pokles návštěvnosti, způsobený zřejmě rostoucím počtem televizorů v domácnostech. Nejnavštěvovanější filmy byly rakouský Lesník ze Stříbrného lesa - tři představení s průměrnou návštěvou 430, česká Nevěra, která se hrála třikrát a průměr dosáhl 417 lidí, a Dobrý voják Švejk - čtyři produkce s průměrem 407 zájemců.

Z kultury dále zmiňme okresní lidovou knihovnu, která koncem roku evidovala 13 030 svazků, 736 čtenářů a 34 350 výpůjček. Dne 30. ledna také náhle ve věku 56 let zemřel učitel výtvarné výchovy a známý malíř jesenické krajiny pan Kovář. Jeho obrazy možná krásně některé domácnosti ve městě dosud.

Rychlostní motocyklový závod Rýmařovem se konal za krajně nepříznivého počasí 14. července. Dopolední tréninkové jízdy se jely jen s krajním vypětím, odpolední start musel být pro silný liják o půl hodiny odložen. Závodilo se ve třech kategoriích - do 175 ccm, 11 jezdců, do 250 ccm, 12 účastníků, a do 350 ccm, 11 jezdců. Absolutním vítězem se stal František Mrázek z Brna na Jawě 350. Trať 41 km ujel za 34,28 min., což představuje průměr téměř 72 km/hod. Z Rýmařovanů byl nejlepší Karel Koláček - 3. místo v nejslabší třídě. Jeho čas byl 39,52 minut. *Vratislav Konečný*

Soutěž Marie Kodovské

Agáta Kestránková: Stařec a hoře

Starý Paul Haistings seděl na židli u krbu a nepřítomně zíral do tančících plamenů. Řídké bílé vlasy, které mu lehce spadaly do očí, lemovaly vrásčité obličej, jehož rysy napovídaly, že jejich majitel prožil již mnoho, ne vždy příjemného. Paulovy hubené ruce a nohy se klepaly, až se povisla kůže na nich houpala ze strany na stranu. Stařík svíral v ruce hrnek velmi silného horkého grogu, ze kterého stoupala nitka kouře. Napil se a vzpomněl si na radu lékaře, který mu alkohol zakázal. Ta myšlenka ho sice pobavila, ale neusmál se. Lehce si odkašlal a nyní vybledlé, dříve jistě velmi pěkné oči nadále upíral před sebe do ohně.

Vzpomínal na noc před šedesátí lety, když dřepěl na té samé židli

jako teď. Ale tenkrát se do krbu nedíval, i když nehořel ani o coul hůř než dnes. Na klíně mu totiž seděla ona a Paul jí šeptal do ucha, jak moc ji má rád. Byla to

jejich svatební noc. Znovu si uskl grodu. Pak si přihnul znovu a zjistil, že už všechno vypil. Přičichl si k hrníčku. Pociťoval aroma rumu a mátového čaje. Bylo

mu přítom velmi smutno. Její vlasy tenkrát voněly mátou. Pustil hrníček, jako by byl vyroben z rozžhaveného železa, a ten s třeskutím dopadl na podlahu srubu a pukl. Paul tiše zaklel, ale střepey neuklidil. Klepající rukou se natáhl k posteli pro deku. Byla totiž velmi studená noc a starému Haistingsovi se začalo ozývat koleno. Staré zranění, k čertu s ním! Zamyslel se. Jaké by to asi bylo, kdyby tu teď seděla s ním? A kde jí je asi teď konec? Netušil. Nebyl si vlastně jist, jestli to vůbec chce vědět. Byla přece o tři roky starší, takže by jí bylo - kolik? Ano, dobrých třiaosmdesát! Třeba už ani nežije. Povzdychl si. Hubenými prsty si zajel do zbytků vlasů. Připadal si v tu kratinkou chvíli jako tenkrát, když jí pomáhal ro-

Ilustrační foto

zepnout šaty a pak chtěl vypadat starší a jako větší kavalír, než doopravdy byl, a prohrábl si světáčky vlasy.

Paul se nevesele usmál a pohled mu sklouzl na předloktí, které se pohybem ruky nahoru mírně odhalilo. Iničiály MK. Patřily jí. Nechal si je vytetovat ještě před svatbou, skoro hned, jak se seznámili. Za ty roky, co sám strávil v Coloradských horách, zapomněl mnohé, ale co se týkalo jí, jeho jediné, zapomenout nikdy nemohl. Ač si to přál a nechtěl na ni již nikdy narazit, viděl ji všude - v plápolajících plamenech, v meluzíně, která zpívala kolem domu, na svém vlastním předloktí. Neznal ji dlouho, ale věděl toho o ní víc, než sama vůbec tušila. Milovala zelenou, měla i zelené oči, hluboké a krásné, nesnášela sladké, kdoví proč, a uměla zpívat tak krásně, až se srdce ustrnulo.

Paulovi na mysli vyvstaly ještě stovky a tisíce dalších věcí, které měla ráda, nesnášela nebo uměla. Jak ji miloval, a ona zmizela hned druhý rok po tom, co se vzali. Šedesát let! Taková doba. Paulovi ty roky bez ní uběhly pomalu. Dokonce by se dalo říci, že sám musel pohánět čas, aby se nezarazil v té chvíli, když ji viděl, jak odjíždí. Ležel tehdy na posteli a díval se z okna. Bylo chladné ráno a koleno ho ukrutně bolelo.

Střelil se do něj při čištění zbraně. Od té doby hrozivě kulhal a to měl ještě štěstí. Pamatoval si, jak ho lehce políbila na ústa a usmála se na něj těmi svými smyslnými rtíky. Pak beze slova odešla a Paul měl v té chvíli takový podivný pocit. Netrvalo dlouho a spatřil ji, jak cválá od srubu někam pryč. Nedbaje na zraněnou nohu vyskočil z postele a odbelhal se ven před dům. Křičel za ní a prosil ji, ať se vrátí. Zastavila se a dlouhé havraní vlasy jí vlály ve větru. Smutně se na něj podívala a zvolala: „Uvidíme se, Paule. Znovu.“ Pak pobídla koně. Haistings ještě viděl, jak se k ní připojuje další jezdec, ve kterém poznal Petera, a pak už nic. Podlomily se mu nohy a v koleně mu ošklivě křuplo. Ležel tehdy na zemi a volal na ni do ochraptění. Tušil ale, co jí k jejímu činu vedlo. Několikrát týdně jezdila do města za Peterem Backem. Byl o pár let starší než ona a Paul věděl, že nejsou jen dobří přátelé. Trvalo to dlouho, už před jejich svatbou. Byl hlupák, že si ji vzal, ale jak ji miloval, miluje.

Palcem levé ruky přejel tetování. Zatlačil, pak ještě víc a víc. Kůže kolem monogramu zrudla. Paula napadla pro něj neutišující myšlenka, že jeho náklonnost k ní bude trvat tak dlouho, dokud jeho cejch nezmizí.

Za ty roky měl pár dalších žen, ale nikdy to netrvalo dlouho. Připadal si jako veliký nevěra, když je líbal a seděl s nimi u krbu, jako to dělal s ní. Vždy doufal, že se vrátí. Jedinou útěchou v jeho přesmutné samotě byla psaní, která mu přicházela každé kulaté výročí. Nechával si je zarámovat. Na dopisech nikdy nebylo nic zvláštního. Vždy jen srdce ledabyly načmárané na kousku ušmudlaného papíru. Dopis od ní přišel vždy týden nebo dva před výročím. Asi nechtěla, aby se opozdil. Tentokrát ale nedorazilo nic. Samozřejmě že to nic neznamenalo, ale co když je už mrtvá, co když na něj zapoměla? S touto myšlenkou usnul.

Ráno ho probudil cvrlikot ptáků. Před časem je jako sentimentální stařec prosil, aby zazpívali jeho milé, aby se vrátila. Často si připadal jako blázen. Narovnal se a vzpomněl si na nedošlé psaní. Bylo mu najednou obrovsky smutno. Šedesát let, a teď nic. Mocně popotáhl a nevěděl, jestli to je z rýmy nebo z žalu.

Toho dne byla poslední možnost, aby přišel pošťák. Normálně nechodil k lidem domů a zvlášť ne k těm, co bydlí tak daleko od města, ale co by ten kluk pro něj neudělal.

Měl by přijet každou chvíli. Paul se podíval na hodiny postavené na

kredenci. Byl nejvyšší čas. V dále bylo slyšet drncání vozu. Paul vyhlédl z okna. Vypadalo to, že pošťáček málem uštvě koně. Haistings se posadil na postel a vyčkával.

Brzy se ozvalo funění schvácených zvířat a zabušení na dveře. Paul otevřel. Naskytnul se mu pohled na rozčuchaného mladíka, který mu pod nos strkal několik obálek.

„Díky, Martine,“ usmál se rozechvěle Paul a převzal od chlapce poštu.

„Není zač, pane Haistingsi,“ pokynul mu na pozdrav.

„Nechceš jít dovnitř? Vypadáš uříceně, chlapče,“ nabídl mu Paul. „Ne, ne,“ odmítl se vši zdvořilostí Martin. „Mám skluz. Vždycky se jen dívám, jak je to sem k vám daleko.“

„Dobře,“ pokýval Paul vzrušeně hlavou pošilhávající stále po obálkách. „Jen jeď a neztrať se mi, chlapče.“ Usmál se. Martin na něj jen mávl a Paul za ním zabouchl dveře.

Trhal jednu obálku za druhou. Pak se sesul na židli. Nic. Po tváři se mu skutálela slza. Někdo zase zabušil na dveře. Martin ještě něco chce? Ten prokletý holomek vždycky na něco zapomene. Paul rozčileně zalomcoval za kliku, rozrazil dveře a ucítil slastnou vůni máty.

Organizace a spolky

Jeseníky chystají na léto famózní kulinářské zážitky

Jeseníky v létě ožijí unikátní akcí, kterou si vychutnají doslova všichni. Tradiční jídla Jeseníků ožijí v restauracích, hotelech a penzionech po celých horách. Olíznout všech deset mohou nad frýdeberským salátem, vozkovou houskovou polévkou nebo Pradědovou husou s jablky turisté i místní. Gastronomický festival Chut' Jeseníků vypukne v červnu a potrvá celé léto. Během této doby budou místní restaurace nabízet hostům tradiční jídla Jeseníků.

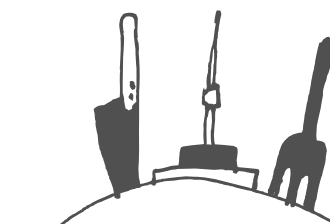
„Jeseníky jsou historicky vykořeněným regionem, proto zde neexistuje povědomí o tradiční gastronomii. Nám se podařilo v archívech a doslova babičkovských sešitech nalezených na půdách najít desítky receptů, které jsou pro Jeseníky typické.

Ty budou v rámci gastronomického festivalu Chut' Jeseníků v nabídce restaurací po celých horách. Lidé tak budou moci ochutnat skutečná tradiční jídla Jeseníků,“ vysvětlila záměr akce Jana Bachroňová z organizujícího sdružení Jeseníky přes hranici.

Do festivalového dění se přihlásily restaurace, hotely a penziony z celého jeseníckého regionu. Po celou dobu festivalu proběhne spotřebitelská soutěž, kdy hosté a zákazníci budou sbírat body za ochutnaná jesenícká jídla. Výherci se můžou těšit na zajímavé ceny v hodnotě 50 000 Kč. Festival oficiálně podpořil Olomoucký kraj a Jeseníky - sdružení cestovního ruchu.

Alena Vernerová,
koordinátorka

Gastronomický festival tradičních jídel Jeseníků

Chut' Jeseníků 2011

Ochutnejte Jeseníky ve vaší hospůdce nebo na výletě po nejkrásnějších horách Česka už toto léto. Hledejte označené restaurace a hospůdky a ptejte se po tradičních jídlech Jeseníků.

www.chutjeseniku.cz

Rýmařovská ČSSD Vás zve na tradiční

DĚTSKÝ DEN

v sobotu 4. června od 9 hodin na hřišti na Jesenické ulici v Rýmařově.

Připraveny jsou soutěže o ceny, jízda na koních a další atrakce.

Občerstvení je zajištěno.

Děti a rodiče, o. s., pořádá letní tábor Fantazie

- Termín:** 30. 7. - 6. 8. 2011 (8 dní)
Místo: rekreační středisko Račí údolí, čtyřlůžkové chatky, vícelůžkové pokoje v hlavní budově pro mladší děti
Kapacita: 30 dětí (věk 5-15 let)
Program: sport, výtvarné aktivity, pobyt v přírodě, alternativní léčba a další
Přihlášky: do 15. června, písemně na adresu sdružení, elektronicky e-mailem; lze vyzvednout v ředitelně ZŠ Rýmařov, Jelínkova 1
Kontakt: Gabriela Kappelová, Občanské sdružení Děti a rodiče, Potočná 38, Stará Ves, tel: 608 977 432, 774 706 477, e-mail: osdar@seznam.cz

Z okolních obcí a měst

Začala realizace projektu školní zahrady ve Staré Vsi

Školička ve Staré Vsi získala v dubnu letošního roku grant ve výši 200 tisíc Kč z Nadace Partnerství na budování školní zahrady. Jedná se o jedinečný komunitní projekt, v jehož průběhu si občané i děti navrhnu svoji

zahradu sami a budou se rovněž podílet na realizaci záměru.

Ve středu 18. května proběhlo první setkání občanů, organizátorů a facilitátorů z Nadace Partnerství. Rokování, které probíhalo nejprve v učebnách školy

a následně přímo v prostorách školní zahrady, se zúčastnilo přibližně 40 osob všech věkových kategorií. Setkání zahájil starosta obce Karel Stržínek, další aktivity v komunitě řídili hosté z brněnské Nadace Partnerství Mgr. Martin Nawrath a Marie Římanová. Účastníci vymýšleli vybavení zahrady, atrakce pro děti, mobiliář, diskutovali, zdali má být lokalita volně dostupná a otevřená, jaký řád zde nastolit, jak zajistit bezpečnost dětí. Vybíraly se priority, zaznamenával se každý zajímavý a dobrý nápad. Aby se hostům lépe jednalo, připravily pro ně svědomité maminky ze Sdružení rodičů a přátel školy občerstvení, doma napékaly, nachystaly jednohubky, chlebíčky, ovoce i pití.

V druhé části programu se debaty přesunuly přímo do školní zahrady, pracovalo se v menších skupinách, které rozmísťovaly jednotlivé prvky do prostoru a zakreslovaly je do připravených map. Zástupci skupin potom představovali vytvořené vize školní zahrady ostatním, hledalo se místo, prostor, nejpřijatelnější alternativy pro všechny. Takto vznikaly cenné informace pro zahradní architektku Ing. Janu Mikiskovou, která na základě představ a doporučení účastníků komunitního projektu vytvoří projektovou dokumentaci. Tu předloží občanům Staré Vsi k posouzení na druhém setkání 16. června. Jste zvědaví, jak bude nová školní zahrada vypadat? Určitě se přijďte podívat. Srdečně zvou pořadatelé. *Eva Staňková, ZŠ a MŠ Stará Ves*

Foto: archiv ZŠ a MŠ Stará Ves

Květinový den v Břidličné

Letošní Český den boje proti rakovině se konal ve středu 11. května 2011. Tuto akci, kterou znají naši spoluobčané spíše pod názvem Květinový den, pořádá v České republice Liga proti rakovině Praha již popatnácté. A již popáté se do této dobročinné akce zapojila i ZŠ Břidličná prostřednictvím svých žáků, kteří prodávali kytičky. Ale co by to bylo platné, nebýt vás, kteří si je kupovali!

Kromě samotných kytiček čtyři dvojice žáků, převážně z devátých tříd, rozdávaly i osvětové materiály. Ty se týkaly letošního hlavního tématu, které znělo *Každý svého zdraví strůjcem. Pomoz sám sobě předcházet rakovině ak-*

tivním využitím preventivních programů a zdravým životním stylem.

A jak letošní ročník u nás dopadl? Dvojice žáků nabízely kytičky v Břidličné, Ryžovišti a Velké Štáhli. Celkem se podařilo prodat 284 kytiček a do peněžních vaků vybrat 5 989 Kč, které byly odeslány do pražského centra, kde budou využity ke zlepšení diagnostiky rakoviny i péče o samotné nemocné.

Vám všem, kteří jste se letos sbírky zúčastnili, a to jak organizačně, tak především finančně, moc a moc děkujeme!

Květa Děrdoová

Moravskoslezský kraj informuje

Byla otevřena obnovená naučná stezka Bílá Opava

Moravskoslezský kraj se v rámci projektu Jednotný informační a komunikační systém ochrany přírody v NUTS II Moravskoslezsko podílel na obnovení zchátralé naučné stezky Bílá Opava. Stezka byla slavnostně otevřena v sobotu 28. května.

Téměř 50 let vede údolím nejkrásnější horské bystřiny Jeseníků naučná stezka Bílá Opava. Za dobu své existence přivítala pěknou řádku turistů, a aby jí zub času neubíral na kráse, byla společností pro přírodu a krajinu Actaea ve spolupráci se Správou CHKO Jeseníky v posledním roce obnovena.

V sobotu 28. května byla v Karlově Studánce jedna z neznámějších naučných stezek na Severní Moravě opět slavnostně otevřena. Informační tabule podávají návštěvníkům základní informace o přírodě této jedinečné rezervace a nasměrují turisty k vodopádům a smrkovým pralesům.

Byly to především sníh, led a voda, které se na modelaci údolí Bílé Opavy v posledních tisíciletích podílely. A protože celé údolí by-

lo vyhloubeno značně nerovnoměrně, vznikly nejen přejeze a hluboké tůně, ale i vodopády. Na mnoha místech se přesouváním balvanů mění koryto řeky. Svahové sesuvy a řířící se skalní bloky představují přirozené pochody, do kterých v přírodní rezervaci člověk nezasahuje. Žádnému z návštěvníků se proto nedoporučuje scházet mimo značenou stezku. Přírodní hodnoty rezervace jsou přísně chráněny.

„Jsme rádi, že jsme měli příležitost obnovovat tak pěknou naučnou stezku, jakou je Bílá Opava. Doufáme, že návštěvníky nezklame její podoba ani nabízené informace,“ řekla Mgr. Kateřina Kočí, předsedkyně sdružení Actaea, a dodala: *„Na stezce se podíleli odborníci z našeho sdružení, ze Správy CHKO Jeseníky, z České geologické společnosti, z univerzit v Ostravě, Olomouci a Brně, z Lázní Karlova Studánka, Lesů ČR, Horské služby a další. Rádi bychom jim za práci a pomoc poděkovali.“*

Naučná stezka Bílá Opava byla obnovena

v rámci projektu Jednotný informační a komunikační systém ochrany přírody v NUTS II Moravskoslezsko, který za finanční podpory programu Evropské unie LIFE+ realizuje Moravskoslezský kraj. Hejtmán Moravskoslezského kraje Ing. Jaroslav Palas stejně jako zástupci obcí, Lesů ČR a Horské služby podpořili otevření stezky i svou účastí.

Co na samotné stezce, která se nachází v Národní přírodní rezervaci Praděd, turisty čeká, shrnul vedoucí Správy CHKO Jeseníky Ing. Jan Halfar: *„Na trase naučné stezky se na 13 panelech návštěvníci mohou dozvědět mnoho zajímavých informací o přírodě i historii údolí Bílé Opavy. Stezka je dlouhá 6 km a prochází těsně kolem vodopádů. Náročnost je poměrně velká, musíte zdolat několik žebříků, mostků a přechodů prudkých svahů. Kromě vodopádů jsou hlavním tématem stezky přirozené horské smrčiny, které jsou v této části Hrubého Jeseníku mimořádně zajímavé.“*

Bc. Šárka Vlčková, tisková mluvčí MSK

NAŠE LISTÁRNA

Fakta o Národním parku Jeseníky

Za zastánce vzniku Národního parku Jeseníky (dále jen NPJ) mohou říci, že si vážíme různých názorů a argumentů, byť jsou jiné než naše. Různost názorů je důležitá pro kvalitu diskuse. Základním předpokladem je ale to, aby diskuse byla věcná a nad konkrétními fakty. Zastánci vzniku NPJ vychází z rozumného návrhu NP připraveného ministerstvem. Bohužel, v článku pana starosty zveřejněném v minulém čísle RH je řada omylů a nepřesných informací. Vyvolává to proto otázku, proč k těmto omylům dochází. Pro další diskusi je důležité rozhodnutí pana ministra zřídit pracovní skupinu z příznivců a odpůrců NPJ, která věc objektivně vyhodnotí a odpoví na co nejvíce otázek. Protože máme k dispozici zatím základní informace, bude potřeba zpracovat podrobnější podklady řešící konkrétně návrhy zónace NPJ a bezzásahových území. Fakta k NPJ jsou následující:

1. Návrh NPJ je mimo obydlené oblasti a na menšině území dnešní CHKO, je na území, které je většinou ve vlastnictví státu, kde již dnes většina lesů nejsou lesy hospodářské, již dnes je toto území přísně chráněno a jsou zde podobná pravidla a omezení jako v NP. Zřízení NP by tedy bylo jen logickým vývojem krokem a případná nová omezení by byla zcela minimální. Rozvoj obcí okolo NPJ by probíhal podle stejných pravidel jako doposud! Zato příležitosti pro přírodu i pro náš odlehlý a opomíjený region by byly velice významné.

2. Rozumný návrh NPJ získal podporu tisíců lidí v Jeseníkách, desítek významných podni-

katelů, Klubu českých turistů a asociace v cestovním ruchu. Ukazuje to, že návrh NPJ je zajímavý a nabízí více příležitostí než rizik. Také řada představitelů obcí v Jeseníkách vnímá tyto příležitosti a šanci pro region, ale mají často neutrální pozici a požadují více informací. Příkladem je Sdružení měst a obcí Jesenicka (SMOJ), sdružující 24 obcí, které na zasedání 20. dubna téma objektivně a za účasti obou názorových stran projednalo. Není pravda, že SMOJ má záporné stanovisko k NPJ, někteří představitelé obcí dokonce podporují NPJ. Stanovisko SMOJ bylo odhlasováno jako neutrální s tím, že požadují od ministerstva předložení podrobných informací, aby se mohli dále rozhodovat. Je smutné a zvláštní, že zástupci obcí Rýmařovska jsou zásadně proti v situaci, kdy návrh NPJ je rozumný, všichni potřebujeme další podrobné informace od ministerstva a vznik NPJ je možný teprve za několik let.

3. Obava z likvidace lyžařského areálu na Ovčárně nebo turistických tras a běžeckých tratí: během dosavadních jednání jejich uzavření či likvidaci nikdo nepožadoval! Naopak zastánci NPJ, CHKO Jeseníky i představitelé MŽP na jednáních potvrdili, že návrh NP počítá s jejich zachováním. Vyplyvá to i z toho, že v území už dnes platí ze zákona podobné přísná pravidla ochrany přírody jako v NP. Tyto věci budou řešeny a stanoveny v závazných dokumentech NPJ.

4. NP prý v ochraně přírody nepřinese již nic nového, současná ochrana přírody je dostatečná: vznik NPJ pomůže účinně řešit vážné ekologické problémy Jeseníků a zlepšit péči

o naši přírodu! Například realizaci přírodě blízkého lesního hospodaření bez holoseči a s upřednostněním šetrné lesní techniky, aktivní podporou vzniku lesů přirozených, smíšených a druhově pestrých. Dále lepší péčí o unikátní horské bezlesí (tzv. arcto-alpínská tundra), které postupně zaniká, dále záchranou vymírajících vzácných druhů (rys ostrovid, tetřev, tetřívka atd.) a zajištěním profesionální strážce přírody v terénu. Jak toho NP dosáhne? Ze zákona je totiž NP prioritou a nejlepší způsob péče. Na rozdíl od CHKO mají národní parky na ochranu přírody mnohonásobně více financí, lidí do terénu i legislativní možnosti. Zatímco dnes jsou pravomoci rozdělené a často protichůdné, protože ochranu přírody vykonává CHKO, lesní hospodaření Lesy ČR, s. p., a myslivost uživatelé honiteb, v národním parku vykonává všechny tyto funkce jedna státní organizace, právě NP. To umožňuje jednodušší a účinnější ochranu a péči o území podle dlouhodobě nastavených pravidel stanovených v plánu péče o území NP.

6. Kůrovec a Šumava: situace ohledně kůrovce na Šumavě není dobrá a došlo zde ke konkrétním chybám. Jedná se zejména o nastavení tzv. bezzásahových zón, kde člověk do přírody nijak nezasahuje. Na druhou stranu není férové popisovat Šumavu jenom jako katastrofu, používat ji jako jediný příklad národního parku a tvrdit, že v Jeseníkách se situace bude opakovat. V ČR jsou čtyři národní parky a pouze na menšině plochy jednoho z nich nastal uvedený problém! Většina národních parků řeší bezzásahovost jinak

a úspěšně. Nikdo nemá zájem opakovat chyby ze Šumavy v Jeseníkách, nastavení bezzásahových zón můžeme řešit podobně úspěšně jako v Krkonoších nebo v Českém Švýcarsku. Situace na Šumavě se bohužel často příliš dramatizuje, přes problémy s kůrovcem je les na většině Šumavy zelený a od kůrovce „sežrané“ lesy se vyskytují na výrazně menší plochy NP. Navíc zde dochá-

zí k přirozené obnově lesa a vlastně ke vzniku nového přirozeného pralesa. Závěrem bych rád doporučil všem navštívit národní parky v ČR. Vždyť Podyjí, Krkonoše, České Švýcarsko či Šumava nejsou zase tak daleko. Osobně tuto zkušenost mám a jsou to území, kde se člověk může na většině území volně pohybovat, dozvídat se spoustu zajímavostí a vidět řadu rozdílů.

V Jeseníkách je navíc ta výhoda, že návrh NPJ je zcela mimo obydlí, takže rozumný návrh NPJ je především příležitost, jak zajistit lepší péči o naši přírodu, jak zajistit nové finanční zdroje pro náš odlehlý region a jak propagovat Jeseníky na mezinárodní a prestižní úrovni. *Ondřej Bačík ml., zástupce petičního výboru a předseda Společnosti přátel Jeseníků*

Otazníky nad Jeseníky...

Děkuji za prostor k vyjádření k polemice ve věci zřízení Národního parku Jeseníky (NPJ) a k možnosti dodatečné reakce na některé informace a argumenty, které zazněly bohužel především v článku pana starosty.

Chápu, že diskuze nad tak zásadním tématem přináší řadu různých názorů. Nepochybně je na místě i obava z případných negativních dopadů a je navýsost důležité o nich mluvit a následně na základě ověřitelných faktů, odborných názorů a racionálních argumentů je pragmaticky vyhodnocovat. Ano, každá rada dobrá - protože cokoli podceníte či zametete pod koberec, se stejně tak jako tak projeví a může znehodnotit i jakkoli dobrý úmysl. Pro dobré konečné rozhodnutí je však nutné mít odvahu cítit reálná fakta a oprostít se od subjektivního jednostranného pohledu na věc - tedy určitě ne tak, jak nám to bohužel předvedl pan starosta ve svém minulém článku...

Právě proto velmi vítám konstruktivní iniciativu navrhovatele zřízení NPJ ministerstva ŽP, v jejímž důsledku vzniká pracovní skupina, složená z příznivců a odpůrců vzniku

NPJ, která bude celou věc postupně diskutovat a konstruktivně vyhodnocovat. Rozhodnutí o přípravě a zahájení schvalovacího procesu NPJ je sice plně v kompetenci MŽP, nicméně sám pan ministr potvrdil, že jeho verdikt bude vycházet především z vůle místních občanů a objektivních názorů vzešlých z odborné polemiky obou táborů. Není tedy pravdou, že se zde chystá nějaká trafika, tunel či politicko-podnikatelský komplot, kde za pomoci zrádců a kolaborantů dojde k nějaké temné hanebnosti. Právě naopak - náš kraj má v tuto chvíli jedinečnou možnost rozhodovat v této věci v skutečně demokratických podmínkách - v široké diskusi, zohledňující názory především jeho občanů.

Neskrývám, že v diskusi o vzniku NPJ jsem na straně jeho příznivců. Status národního parku umožní prezentaci našeho kraje na evropské a světové úrovni - stejně jako památky UNESCO jsou i přírodní národní parky certifikovanou známkou výjimečnosti a z ní pramenícího zájmu v celém světě. Uznání nepopíratelné krásy Jeseníků do nejvyšší kategorie hodnocení je výjimečná příležitost pro

vznik prostoru pro služby budoucím návštěvníkům. Vzniknou nová pracovní místa i příležitosti především pro drobné živnosti - protože v národním parku vám určitě nikdo nepovolí výstavbu obřích hotelových komplexů... Šanci dostanou ti, kteří nabídnou příjemné domácí prostředí, originální služby a pohostinnost, šetrou především a právě k obdivovanému životnímu prostředí. Je jasné, že s vyšším zájmem bude nutno naše přírodní bohatství chránit, nicméně vždy tak, aby vše fungovalo ve vyváženém rozumném souladu. Žádám tedy pana starostu a všechny naše politické oponenty k dodržování pravidel objektivnosti, k respektu k racionálním argumentům a prosím je, aby v této - pro budoucnost našeho kraje tak důležité věci - **zvažovali, co lidem skutečně prospěje a zajistí lepší a šťastnější život.** Zda hustý liduprázdný les, kde bude vstup dovolen především vyvolaným v zeleném kabátci, či úspěšně se rozvíjející kraj se spokojenými lidmi, kteří jsou si dobře vědomi, že díky jeho kráse a šetrné péči se i oni mají mnohem lépe...

Roman Vepřek

Zajímavosti z přírody

Obyčejný jeřáb

V této době, na rozmezí jara a léta, zkrášlují naši krajinu bíle kvetoucí hlohy a jeřáby, na podzim pak oba stromy hojnými červenými plody.

Jeřáby, patřící k druhu **Sorbus** z čeledi růžovitých, rostou v mírném pásmu severní polokoule, nejvíce v Evropě a v Asii. Jeřáb

je pionýrská dřevina, která nemá specifické nároky na půdu a vláhu a snadno obsazuje různá stanoviště podobně jako břiza. Keře až stromy o výšce 13 - 15, někdy až 20 metrů, se dožívají věku 80 - 100 let i více. Rychle rostou a přitom nepotlačují jiné dřeviny, naopak jejich růst podporují.

Jeřáb sice není příliš ceněn z hlediska kvality a použitelnosti dřeva (na dýhy, násady nebo hudební nástroje), díky své značné odolnosti vůči imisím a klimatickým extrémům je ale lesníky úspěšně využíván v imisních horských oblastech jako přípravná dřevina do náhradních porostů. Obyčejný jeřáb, říkáme, běžný na mezích, na okrajích lesů, v alejích horských silnic. Většina našich vědomostí se týká toho nejběžnějšího - **jeřábu ptačího** (*Sorbus aucuparia*). Tento pět až patnáct, maximálně dvacet metrů vysoký strom s hladkou borkou a lichozpeřenými listy kvete smetanově bílými květy v chocholičnatých latkách a jeho plody jsou celý centimetr velké živě červené malvice - jeřabiny. Mají hořce svíravou chuť, která se dá vhodnou a nenáročnou úpravou zmírnit. V syrovém stavu jsou mírně jedovaté, usušením nebo tepelnou úpravou jejich jedova-

tost mizí; rovněž ptáci je konzumují až po přemrznutí. Plody jsou důležitou složkou výživy lesní zvěře a ptactva. Nejvíce je požívají kvíčaly, drozdi, kosové a špačci, v zimě hýlové. Drozdovití ptáci polykají malvice celé, zatímco hýl vybírá z malvic pouze jádérka, která navíc ještě zobákem vylupuje ze slupky. Jeřabiny obsahují kyselinu parasorbinovou, která zabraňuje vyklíčení semen. Ta vyklíčí až poté, co jeřabina projde ptačím zaživacím traktem.

Jeřabiny používali lovci a ptáčníci jako návnadu k lovu zpěvných ptáků. Odtud pochází i vědecký druhový název *aucuparia* - *aucupium* znamená vnaidlo k chytání ptáků. Léčivé účinky spočívají zejména ve vysokém obsahu vitamínu C, proto byly dříve jeřabiny využívány proti kurdějím. Dalších součástí celého aktivního komplexu látek se využívalo jako projímadla.

Jeřáb ptačí

Fota: Miloslav Marek

Extrakty z plodů našly uplatnění při léčbě a prevenci onemocnění dýchacích orgánů, čaje z jeřabin upravují i zažívací funkce. Velmi cennou látkou v plodech je sorbit, alkoholický cukr. Ten se dnes průmyslově vyrábí redukcí glukózy a užívá se jako náhradní sladidlo či v jídelníčku diabetiků.

V lidovém lékařství byl jeřáb hojně zastoupen již v dávných dobách a s jeho léčivými vlastnostmi byly kdysi spojeny i pověsti o zázračné moci a nadpřirozených bytostech. Uvádí se, že Keltové považovali jeřáb za ochranný strom a všechny jeho části měli za posvátné. Větvičky z jeřábu zdobily každý dům, obvykle se zavěšovaly nad dveře, neboť se věřilo, že mají schopnost odrážet zlé kouzla a kletby. Při keltském svátku Beltine si mladé dívky splely z větviček jeřábu věnec, který nosily na hlavě. Z větviček jeřábu se také dělal jeden z nejobvyklejších lidových amuletů - sluneční křížek, což byly dvě zkřížené větvičky svázané nitkou. Nosily se při sobě nebo se upevňovaly k oblečení. Hůlky z jeřábu sloužily druždům k ochranným kouzlům.

Patrně všichni známe „jedlé jeřabiny“, které jsou oceňovány zejména při přípravě jídel ze zvěřiny. V roce 1820 pastevci ovcí v okolí obce Ostružné mezi Horní Lipovou a Brannou, tedy „skoro u nás“, objevili lahodné sladkokyselé jeřabiny a zahájili tak úspěšnou pouť **moravského sladkoplodého jeřábu** (*Sorbus aucuparia subsp. moravica*). Od původního jeřábu ptačího se kromě chuti snadno rozliší zoubkováním listů - původní druh je má zoubkované celokrajově, u sladkoplodého dosahuje zoubkování jen do horní poloviny listu.

Na našem území roste kromě

různých forem jeřábu ptačího i šestnáct dalších samostatných druhů. Je možné jmenovat např. **jeřáb sudetský** (nízký keřík, krkonošský endemit), **jeřáb český, rakouský, karpatský, dunajský** nebo **krasový**, jejichž jména jsou zjevně spojena s místem výskytu. Názvy některých dalších druhů jeřábu jsou však pro mne takřka exotické. Tak například **jeřáb oskeruše** (*Sorbus domestica*). Pochází z Malé Asie a dříve byl hojně pěstovaným druhem v teplých, zejména vinařských krajích. Proto jej dodnes dobře znají na Slovensku a z jeho plodů hruškovitého tvaru o velikosti 2 - 3 cm vyrábějí pálenku (v zahraničí připravují likér sorbette), dávají je do buchet nebo suší a nakládají. V posledním desetiletí jsou aktivity na záchranu oskeruše i dalších vzácných ovocných dřevin velmi úspěšné: oskeruše mají své muzeum a naučnou stezku, spolek a slavnosti s oskerušovými výrobky.

Nebo takový **jeřáb břek** (*Sorbus torminalis*), který roste ve světlejších, teplejších listnatých lesích, nejčastěji bukovo-jilmovodubových, na skalnatých stráních, ale i na hlubokých, dobře provzdušněných půdách, bohatých zejména na vápník. Roste velmi pomalu a dožívá se 100 - 150 roků. Dřevo má těžké, tvrdé, narůžovělé, bez zabarveného jádra. Je vhodné na stolařské a kolářské výrobky. Listy připomínají spíše listy javoru, malvice jsou na delší stopce a nevytváří tak bohaté trsy. Plody jsou větší než jeřabiny, tečkované korkovými bradavkami, světle hnědavé. Lze je jíst syrové, ale pro vysoký obsah kyseliny parasorbinoové by se neměly požívat ve větším množství. Proslulý lékař a botanik P. Mathioli (1501-1577) označuje javor břek jako

chocholatou oskeruši a říká, že Čechové nazývají jeho ovoce břekyně.

Dalším jeřábem s názvem, který mi nic neříká, je **jeřáb muk** (*Sorbus aria*). Tento nepřilíš vysoký jeřáb s širokou korunou a s nezpeřenými listy roste na mírně suchých a dosti teplých půdách všude v Evropě. Jeho listy zachycují prach, a proto je vysazován kolem silnic. Plody jsou 1 - 1,5 cm dlouhé, vejčité kulovité, většinou světle červeně zbarvené. Po prvních nočních mrazících jejich barva pozvolna tmavne až do zářivě tmavočervené a teprve pak jsou malvice sbírány a konzumovány ptáky a veverkami. Jsou proto mimořádně důležité pro zimní výživu drobných obratlovců. Přestože jsou plody pro člověka mírně jedovaté, v dobách nouze se sbíraly, sušily a zpracovávaly na mouku, která byla přidávána do chleba.

V posledních letech se u nás rozšiřuje pěstování tzv. černého jeřábu, keře nebo nízkého stromu s chocholky čistě bílých květů na jaře, na podzim pak s barevnými listy a černými plody, které představují biologicky velmi cenné ovoce. Je to **aronie černá, česky temnoplodec černý**

(*Artonia melanocarpa*), blízký příbuzný našich jeřábů s černými jeřabinami. Plodem je malá malvice se svíravou, tříslotvitou příchutí, s vysokým obsahem vitamínu C, antioxidantů, flavonoidů a fenolických sloučenin způsobujících jejich téměř černé zbarvení. Plody obsahují přírodní konzervant a nepodléhají snadno plísní, kvasinkám ani bakteriální hnilobě; mají delší trvanlivost za syrova i při různých druzích konzervace než jiné druhy ovoce. Aronie pochází z východní části Severní Ameriky, v Evropě se objevila až po roce 1700. Indiáni její plody sušili spolu s dalšími druhy ovoce a lisovali z nich koláče k zimnímu uskladnění. U nás se pěstuje jediná odrůda, která byla kultivována z materiálu dovezeného z Ruska; z vybraných amerických rostlin ji vyšlechtil proslulý Ivan Vladimirovič Mičurin. Z těchto zdrojů inženýrka Holubová a další pracovníci ze Šlechtitelské stanice ovocnářské ve Velkých Losinách vytvořili odrůdu Nero, která se od roku 1973 úspěšně rozšiřuje po naší zemi.

A pak se řekne - takový obyčejný jeřáb...

Miloslav Marek

Květ jeřábu ptačího

Agentura
Petr Schäfer a přátelé Karlova
ve spolupráci s obcí Malá Morávka,
Růdná pod Pradědem, Dolní Moravice pořádají

**keltské slavnosti
letního slunovratu**

24. - 26. června
2011

CHATA ŠVÝCÁRNA
24. června 2011 od 19:00 hodin
Kulturní odpočívadlo Lúpera a koncert skupiny Kelt Grass Band k uctění památky úctěhodné

KARLOV POD PRADĚDEM
25. - 26. června 2011 od 10:00 hodin
Slavnostní zahájení, občerstvení, ukázkový tanec, představení a práce s kámenem
pro děti i dospělé, výstava keltů a slováků, ukázkový tanec, občerstvení, představení na kámen, slavnostní ukázkový tanec a představení na kámen
Kulturní odpočívadlo Lúpera a koncert skupiny Kelt Grass Band k uctění památky úctěhodné

jednotná vstupná 30 Kč
dětí do 6 let a účastníci v dobových kostýmech - zdarma

podrobné informace o programu najdete na
www.KeltGrassBand.cz

Sport

Tři bronzové medaile z mistrovství ČR do Rýmařova

V sobotu 21. května se v Praze konalo Mistrovství ČR v soutěžním aerobiku Master Class. Účast na mistrovství si musí závodníci vybojovat v krajském postupovém kole, kde procházejí hustým sítím soutěžících ze všech moravských klubů. V každé kategorii bojuje o postup kolem 70 závodnic a na

Tereza Krywdová - bronzová medaile

Foto: archiv SŠaZ Rýmařov

MČR postupuje pouze 15 finalistek z každé kategorie a z každého kraje. Již za samotný postup si zaslouží děvčata gratulaci.

Ze sportovního klubu Studio Sport a zdraví Rýmařov se probojovalo na mistrovství ČR 2011 celkem 10 závodnic ve třech věkových kategoriích: 8 až 10 let - Jana Hamplová, Šárka Pallová, Adéla Stržínková, Aneta Černíčková, Tereza Človečková, Dominika Maceková; 11 až 13 let - Šárka Zapletalová, Miša Brštáková, Klára Zifčáková; 14 až 17 let - Tereza Krywdová. Ve čtvrté kategorii Individual Trophy Professional, soutěží profesionálních lektorů, reprezentovala Rýmařov naše dlouholetá vynikající závodnice, lektorka a trenérka Lydie Mihálová.

MČR SAMC je spojením mládí, krásy a sportu - krásná děvčata, barevné dresy, moderní hudba a dokonalé taneční a sportovní výkony. V jedné hale se v jeden den sejde elita tohoto mladého, převážně dívčího sportu, od nejmenších osmiletých závodnic až po mistry světa v nejstarší kategorii. Rýmařovské závodnice se již mnoho let drží na špici soutěžního aerobiku a také na letošním mistrovství zazářily.

• **V kategorii 8 - 10 let** se Šárka Pallová umístila v semifinále mezi nejlepších 30 zá-

vodnic v ČR, Jana Hamplová a Tereza Človečková se probojovaly až do nejužšího finále mezi nejlepších 15 závodnic v ČR.

• **V kategorii 11 - 13 let** se do nejužšího finále probojovaly Klára Zifčáková a Šárka Zapletalová, která svým bojovným sportovním výkonem získala bronzovou medaili.

• **V kategorii 14 - 17 let** předvedla Tereza Krywdová jako vždy výborný sportovní výkon a vybojovala bronzovou medaili.

• **V kategorii Professional** se soutěží ve dvou disciplínách - cvičení podle lektora a lektorování. Lydie Mihálová zazářila v obou disciplínách a vybojovala bronzovou medaili a účast na mistrovství světa.

Na mistrovství ČR SAMC 2011 se rozdávalo celkem 15 medailí, z toho 3 bronzové medaile putovaly do Studia Sport a zdraví Rýmařov, čímž se tento malý rýmařovský klub i v letošním roce zařadil mezi nejúspěšnější sportovní kluby v ČR. Poděkování za výborný výkon patří všem závodnicím, trenérkám Lydii Mihálové a Olze Človečkové i všem rodičům, bez jejichž vynikající spolupráce bychom těchto výborných sportovních výsledků nedosáhli. Více na www.studio-sportazdravi.cz.

Lydie Švédíková, předsedkyně SŠaZ

Přískokem vpřed

Devátou disciplínou rýmařovského desetiboje je skok daleký. V porovnání s loňskem můžeme ve zkratce říci, že o co bylo lepší počasí, o to byla horší účast.

Ovšem ti, co přišli, si pořádně protáhli těla. Po rozcvičení - méně či více poctivém - a případných zkušebních skocích soutěž zahájili muži C. Tato kategorie má náš obdiv, protože jich chodí stále stejně a nebrání jim v tom nedostatek času ani zdravotní neuhy. Vítězem kategorie se stal skokem přes 4 m Hynek Janků (411 cm), druhou pozici si vyskálal Ivo Volek (393 cm) a třetí místo obsadil Jarda Hofman (367 cm).

Jako další se předvedly ženy A. Výkony nedosahovaly kvality loňských ročníků, u někte-

rých vzhledem ke zranění, u některých nedostatkem formy nebo tréninku - to však obecně řečeno platilo pro všechny. Z pěti skokanek byla nejúspěšnější Andrea Továřková (378 cm), druhá skončila Petra Dobrevová (360 cm) a třetí stále ještě novopečená maminka Lenka Metelková (359 cm), která bojovala o bronz s Janou Pitorovou (356 cm).

Představení pokračovalo ženami B. Těch dorazilo také pět. Nejdále doskočila i přes obrovské problémy Jarmila Urbanová, ale svých 334 cm určitě příští rok protáhne, pokud se vypořádá s odrazem. Ovšem zacílit odrazovou nohu na prkno bylo problémem, který se dotýkal mnoha zúčastněných. Druhé místo vybojovala pěkným, téměř třímetrovým skokem

Alena Jurášová (298 cm), třetí získala Blanka Škutová (285 cm), která uhájila pozici před Janou Egidovou (281 cm) a Danou Doleželovou (271 cm).

Stejným způsobem jako Jarmila Urbanová ulétl v kategorii mužů B Aleš Bodlák - stylových 450 cm mu zajistilo první místo před dalším výborným skokanem Markem Zothem (430 cm). Třetí místo urval výkonem přes 4 metry Josef Svedoník (402 cm).

Tradiční souboj se očekával v kategorii mužů A - dorazil mnohaletý vítěz Pavel Konštický a jeho pronásledovatel Karel Toman. Výsledky předkládají jednoznačný výsledek, ale skutečnost byla přece jen trochu napínavější. S přehledem vyhrál Pavel Konštický s výkonem 516 cm, druhý Karel Toman předvedl v soutěži 477 cm a čelil velmi vydařenému skoku Pavla Holuba, který se tlačil na druhou pozici, nakonec však zůstal třetí s výkonem 473 cm. Nutno však podotknout, že i Karel se potýkal s rozběhem a odrazem - jeho skoky pravděpodobně přesahovaly délku 5 m, ale odrazy daleko před deskou mu jeho snahu vždy překazily. Na závěr potěšující zpráva - všichni muži kategorie A překonali čtyřmetrovou hranici, což je velmi pozitivní, i když výkon není to nejpodstatnější.

Závěrečnou disciplínou letošního ročníku Rýmařovského desetiboje je sprint na 60 m. Tu mají desetibojaři naplánovanu na pátek 24. června od 16.30 na školním hřišti na 1. máje za školní jídelnou. Večer pak proběhne vyhlášení výsledků. *Výbor Rýmařovského desetiboje*

Foto: archiv Rýmařovského desetiboje

Jak si vedou naši kuželkáři?

Další turnaj v kuželnách se konal v Rýmařově 28. května. Z utkání započítávaných do Českého poháru to bylo již čtvrté a zúčastnilo se jej celkem 41 hráčů z celé České republiky. Naším hráčem se na domácí půdě dařilo. Jiří Polášek zvítězil v kategorii LP vynikajícím výkonem 458 shozených kolků, Karel Forcek se

ve skupině LP 2 umístil na druhém místě ziskem 423 kolků a na 3. místě téže kategorie skončil Ivo Mrhal se 420 body. Zdeněk Dočkálek porazil 552 kolků a ve skupině TP zvítězil, následován Josefem Vosykou s 487 a Miroslavem Grebenářem s 484 body. Čestmír Šrom skončil výkonem 429 kolků pátý.

V průběžném pořadí Českého poháru se dostal na druhé místo Jiří Polášek v LP1, v LP2 je Karel Forcek zatím na druhém místě, Ivo Mrhal je pátý. V kategorii TP vede Zdeněk Dočkálek, Miroslav Grebenář drží třetí místo. Příští turnaj se hraje 10. června v Rybníku.

JaPo

Fotbalový turnaj Lord Cup 2011

Na závěr letošní fotbalové sezóny pořádá TJ Jiskra Rýmařov ve dnech 17. a 18. června již 12. ročník fotbalového turnaje přípravek Lord Cup Rýmařov 2011. Zúčastní se jej hráči narození po 1. lednu 2000 a uskuteční se na fotbalovém hřišti v areálu tělovýchovné jednoty.

Pořadatelům se podařilo i letos zajistit kvalitně obsazený turnaj a splnit tak předsevzetí udržet vysokou fotbalovou úroveň. Tohoto ročníku se zúčastní družstva SK Sigma Olomouc, TJ Sokol Čechovice, SFC Opava, MFK Karviná, FK OEZ Letohrad, polské mužstvo KS Malapane Ozimek, slovenský ŠK Juventus Žilina a domácí oddíl Jiskra Rýmařov. Hraje se systémem každý s každým tak, aby družstva mohla porovnat svou výkonnost. Maratón osmdeseti utkání začne v pátek od 12.30 a skončí kolem 17.30. Druhý den turnaj pokračuje od 9.00 a slavnostní zakončení je plánováno na sobotní odpoledne v 16.30. Prvenstvím z předšlých ročníků se mohou zatím po-

chlubit družstva Junior Teplice, Petra Drnovice, MŠK Žilina, Baník Ostrava, 1. FC Brno, SFC Opava a MFK Ružomberok. Akce je pořádána pod záštitou města Rýmařova a už neodmyslitelně patří k jeho tradicím. Jak uvedl jeden z pořadatelů turnaje Kamil Furik: „Cílem pořádání akce je poukázat na krásu kopané v podání těch nejmenších a vidět jejich bezprostřední radost ze hry. V každém sportu je motorem, který

zapálí srdce hráče, touha soutěžit. Možnost soutěžit následně přináší i potěšení, radost a zábavu. A vidět radost z vyhraného zápasu, vstřelené branky či dobré přihrávky je tou pravou odměnou pro všechny pořadatele.“ Podrobnosti o turnaji či bohatou fotogalerii z předešlých ročníků najdete na oficiálních stránkách turnaje www.lordcup.com. Všichni jste srdečně zváni.

FO TJ Jiskra Rýmařov

VE DNECH 17.6 - 18.6.2011 SE USKUTEČNÍ

12.ročník fotbalového turnaje přípravek

LORD CUP - RÝMAŘOV 2011

určený pro hráče ročníku narození 2000 a mladší.

*Turnaj je pořádán fotbalovým oddílem TJ Jiskra Rýmařov
a garantem turnaje je město Rýmařov*

Podrobné informace o turnaji na oficiální webových stránkách turnaje: www.lordcup.com

Rýmařovský maratón po roce

Druhý květnový víkend bylo na rýmařovské kuželně opět živo. Konal se 1. ročník kuželkářského maratónu (v loňském roce proběhl nultý zkušební ročník). I v letošním roce se turnaj pyšnil hojnou účastí, a tak si 120 hráčů během 30 hodin nonstop odehrálo svých 120 hodů. Maratón vypukl v sobotu v devět hodin ráno a skončil, jak bylo plánováno, v neděli přesně ve tři odpoledne. Všichni účastníci z řad registrovaných i amatérských kuželkářů z Rýmařova, z nedalekého okolí - Vrbna, Bruntálu, Horního Benešova - a tak jako vloni i ze zahraničí - polské Raciborze (ti hráli v neděli ráno o půl šesté) - se disciplinovaně dostavili včas na své koulení.

Za třicet hodin bylo poraženo 53 520 kuželek (vloni 55 301), průměrný výkon činil 446

shozených kuželek na jednoho hráče. Nejlépe se vedlo registrovanému Mariuczu Gierczakovi s 562 porážkami kuželekami a Věře Tomanové s 529 porážkami kuželekami. Z amatérů nejúspěšnější Michal Davidík porazil 540 kuželek a Andrea Bučková 518 kuželek. Jak vidno, amatéři jsou v patách registrovaným hráčům, což občas postřehneme i z výsledků MAKLu (pro neznalé: místní amatérská kuželkářská liga). Nálada byla po celý maratón výborná. Jeden z nočních hráčů podle úboru vypadal, že si z postele jen odskočil a zase se do ní takhle ustrojen vrátil. Možná dobrý námět pro další podobné turnaje.

Novinkou letošního maratónu byla možnost zakoupení vstupenky za cenu 50 Kč. Ke vstupence byl podáván zdarma jeden nápoj a po-

zvánka na slavnostní otevření kuželny v srpnu 2011, kdy bude ukončena rekonstrukce rozběžště. Výtěžek z prodaných vstupenek bude použit na zakoupení nové sady kuželek. Jen pro informaci, taková sada stojí od 5 do 8 tisíc Kč. Prodalo se 71 vstupenek.

Po celých třicet hodin se o všechny účastníky staraly naše „holky z bufetu“ Věrka Tomanová a Radka Polášková, které podporovaly hráče i diváky tekutým občerstvením a „dlabancem“. Snad se mnou bude většina účastníků souhlasit, že organizovat v dnešní době nějakou akci, ať sportovní či kulturní, kdy všichni někam spěchají a nikdo nemá na nic čas, zasluhuje uznání.

Děkujeme a za rok snad opět kuželnám a kuželkářům zdar!

RenT.

RÝMAŘOVSKÁ LIGA PLÁŽOVÝ VOLEJBAL

Zahájení 16. 6. 2011

BEACH VOLLEYBALL 2011

Více informací na
WWW.VOLEJBAL-RYMAROV.CZ

Studio Sport a Zdraví Rýmařov LETNÍ TÁBOR

Zumba

Šternberk 13. - 21.8.2011

Pro mládež a děti,
kteří se chtějí naučit tancovat ZUMBU !

NEPŘEHLÉDNĚTE !

Pravidelné lekce Zumbly pro děti probíhají
každý pátek v 15.00 - 16.00 hodin
v tělocvičně ZŠ ul. 1. máje 32
www.studiosportazdravi.cz

Relaxační Salón

*Nově otevřeno
od 1. 3. 2011
na ulici
Palackého 43
v budově
posilovny LaLa*

- olejové relaxační masáže
- masáž lávovými kameny - doporučujeme
- lymfatická masáž
- havajská masáž - Lomi Lomi
- rekondiční masáž

Relaxace v příjemném prostředí,

Dárkové poukazy,

Pernamentky (každá 6. masáž zdarma),

Použití kvalitních přírodních olejů (Saloos, Karel Hadek...).

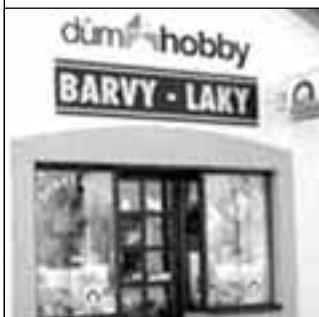
Otevírací doba:

Po až So = 10.00 - 19.00 hod = po telefonické objednávce

Kontakt: Jarmila Kappelová, tel: 774 170 067

BARVY LAKY

Sokolovská 35, Rýmařov, tel.: 554 211 228

Otevřeno:

Po - Pá 8 - 12, 13 - 17
So 8 - 11

Akce: červen
Fasádní barva - sleva 5%

Míchání barev,
poradenská činnost.

Firma Ing. Karel Krajsa - Unist

se sídlem v Břidličné, Zahradní 491

NABÍZÍ: - STAVEBNÍ A STOLAŘSKÉ PRÁCE
- VÝROBU STAVEBNÍHO ŘEZIVA
- IMPREGNACI ŘEZIVA A SUŠENÍ

HLEDÁ: - ZKUŠENÉHO ZEDNÍKA S ŘP sk. B
- STOLAŘE

tel.: 602 719 381, krajsakarel@seznam.cz

* **Plastová okna a dveře**

* **Zasklívání balkonů**

* **Zimní zahrady**

I-nova CZ, s. r. o.,

Harrachov 10,

Rýmařov

tel. 605 778 177

www.i-nova.cz

REKLAMA V RÝMAŘOVSKÉM HORIZONTU

SKVĚLÁ INVESTICE

JAK VYJDE

Další číslo **RÝMAŘOVSKÉHO HORIZONTU**

bude v prodeji od **17. 6. 2011**

Uzávěrka pro vydání
je ve čtvrtek 9. 6. 2011 do 12 hodin

Těšíme se na vaše příspěvky!

12/2011

Vydavatel: Středisko volného času Rýmařov, Okružní 10, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 211 411, <http://www.rymarov.cz/mesto>
Neoznačené foto: Redakce. Uzávěrka dne: 26. 5. 2011. Redakce si vyhrazuje právo na zkrácení, případně úpravy nevyžádaných příspěvků a nemusí nutně souhlasit se stanovisky uveřejněnými v příspěvcích dopisovatelů. Odpovědný redaktor: Mgr. Jiří Konečný.
Redakční rada: Ing. Miloslav Marek, Bc. Leona Pleská, Mgr. Vladimír Stanzel, Mgr. Marek Bocián. Adresa redakce: Bartáková 21, 795 01 Rýmařov, tel.: 554 230 459, mobil: 732 102 489, e-mail: rymhor@seznam.cz. Vyšlo dne: 3. 6. 2011.
Příspěvky laskavě zasílejte nejpozději do 9. 6. 2011. Další číslo vyjde 17. 6. 2011. Grafická úprava novin a inzerce: Tiskárna APRO Bruntál, Ruská 10, 792 01 Bruntál, tel./fax: 554 23 00 27, e-mail: apro@iol.cz. Vydávání povoleno Ministerstvem kultury ČR pod značkou MK ČR E 11017. Cena 15 Kč

KAROLÍNA KAMBERSKÁ
Ex-Steinovka v akci!

Společně s partnerem podnikáme v oboru kosmetiky a péče o vlasy již více než 10 let. Vlastníme a provozujeme kosmetický salon v Rýmařově. Všechny služby poskytujeme s maximální péčí a profesionalitou. Všechny služby poskytujeme s maximální péčí a profesionalitou.

Rýmařov 4. 6. 2011
zahradka MŠ Jelinkova 1

více na: www.svcrymarov.cz/jazzclub

KOSMETICKÝ SALON
VENUS

Trvalá na řasy

ŽÁDNÉ LEPIDLO, ŽÁDNÉ NATÁČKY.

před

po

JEN NEODOLATELNÉ ŘASY ...
za 30 min. s barvením
za akční cenu - 300 Kč

Julia Sedláka 14 (bývalá Jednota) , Rýmařov
objednávky: tel.: 605 261 665

SENIOR elektrik
200 x 90 x 58 cm

- elektrické polohování pod hlavou i nohama pro snadnější manipulaci
- pružinová matrace
- úložný prostor s odvětráváním

v nabídce také SENIOR bez el. polohování

4.939 Kč

NÁBYTEK Polách

NAŠE POSTELE JSOU ORIGINALY

nastavitelné, výkyvné lamely odvětrávaný úlož. prostor

PACO obývací stěna PACO
220x170x42 cm

dekorační (elektronika, knihy...) nejsou součástí nabídky!

1.399 Kč

PEČÍČÍ KÁMEN
50 x 40 x 5 cm

MERY LUX
180x200x43 cm

- polohování pod hlavou a nohama
- nastavitelné lamely do váhy až 130 kg
- pružinová matrace
- úlož. prostor s odvětráváním
- ECO kůže v kombinaci s látkou

10.799 Kč

rozkládací, úlož. prostor, 250x180 cm!

VELKÁ sedačka WENDY

konferenční stůl
sklo, chrom 95 x 50 x 45 cm

SUPER CENA!
14.499 Kč
za KOMPLET stěnu PACO
stůl a sedačku WENDY

Najdete nás v Rýmařově na nám. Míru 205, Nábytek Polách, tel.: 554 211 790
Doba, kdy se Vám budeme věnovat: Po - Pá 9 - 17 hod., So 8 - 12 hod.

AKČNÍ SLEVY!

Křovinořezy a další stroje se slevami až 2.500,- Kč

Akce probíhá od 15. 4. do 30. 6. 2011

Markéta Slaměnková – STIHL
Prodej – servis
Malá Morávka 213
Tel.: 554 273 209, Mobil: 723 912 274
Provozní doba: Po – Pá 8 – 12, 13 – 16.30

Biofotonický scanner

V rámci preventivního programu „Boje s civilizačními chorobami“, měření antioxidantů-karotenoidů neinvazivním přístrojem. Jedná se o biofotonický skener patentovaný firmou **PHOTONEX**, který jako první na světě dokáže změnit celkovou antioxidační aktivitu karotenoidů. Způsobené hodnoty vypovídají o riziku možnosti onemocnění civilizačními chorobami, např. rakovinou, cévními chorobami aj.

Chcete zjistit jak ovlivnit svoje stáří ?

Víte jaká je vaše antioxidační úroveň a jakou roli pro prevenci představuje ?

Jak poznáte, že vaše výživové doplňky fungují ?

Zjištění stavu antioxidantů za **2 minuty !!!**

Nejen měření. Máme i cílené řešení !

ordinace
Mudr. Věry Špicerové
 - objednávky v ordinaci nebo na tel.: 554 213 253

Měření pro všechny, kteří mají zájem o své zdraví. vyláštění stojí 200,- Kč.

SPORTOVNÍ ZÁBAVNÉ CENTRUM

BOWLING

PIZZA

+ ZDARMA

734 578 274, 553 034 269

www.viktorierymarov.cz

Kavitace

novinka

K odbourání tukových polštářků vede snadná cesta s názvem kavitace. Přejete si odbourat tukové polštářky?

Nová Silueta

Zmírnit celulitidu? Možná je čas vyzkoušet i jiný způsob, kterým je právě kavitace.

Jedná se o liposukci bez skalpelu a injekce. Metoda je neinvazivní a bezbolestná.

Hubnutí

Zeštíhlení Vašeho Těla

Nejdůležitější ale je, že se jedná o vysoce účinnou metodu k redukci tukových polštářků a celulitidy, kterou by jste možná obtížně odstraňovali dietou a cvičením. Navíc budete i modelovat a tvarovat postavu.

Modelování Postavy

Liposukce bez injekce

Nabízí bezbolestnou, bezpečnou a rychlou alternativu k liposucci. Partie těla mohou být tvarovány bez anestezie a bez jizev s dosažením revolučních výsledků. Okamžitě po ošetření můžete pokračovat v běžném životě. Nebudete mít žádné bolesti či nepříjemné pocity.

PŘED

PO

1 na trhu !!!
možnost ošetření
do tl. 1-12 cm

Kosmetický salón

Lenka Haničincová

Barvení obočí, řas, úprava obočí
Permanentní prodlužování řas
Depilace obličejová, tělová
Masáže obličejové, tělové
Ultrazvukové čištění pleti
Permanentní make-up
Lávové kameny

objednávky po tel. dohodě

603 106 501

Třída Hrdinů 36, Rýmařov

Klasika, které můžete věřit ŠKODA Octavia od 259 900 Kč

Ilustrační foto

Svěřte vaši rodinu do péče vozu ŠKODA Octavia Tour

- Spousta prostoru v elegantním balení
- Cena již od 259 900 Kč*
- Paket Plus s klimatizací a další výbavou za 10 000 Kč

* S financováním od ŠkoFINu

Vzorový příklad: ŠKODA Octavia Tour, cena vozu 259 900 Kč; délka úvěru 60 měsíců; výše úvěru 181 930 Kč; poplatek za uzavření smlouvy 0 Kč; výpůjční úroková sazba 10,26 % p. a.; RPSN** 20,61%; splátka úvěru 3 888,52 Kč; splátka úvěru včetně pojištění** 4 702,52 Kč; celkové platby za vozidlo* 360 121,20 Kč.

** Včetně havarijního pojištění a povinného ručení

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ modelu Octavia Tour: 6,4–7,2 l/100 km a 149–168 g/km

ŠkoFIN
CESTA K MOBILITĚ

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

Auto color Design s.r.o.
Opavská 69
795 01 Rýmařov
Tel.: 554 230 712
www.autocolordesign.cz

Auto color Design s.r.o.
Staroměstská 3
792 01 Bruntál
Tel.: 554 715 101
www.autocolordesign.cz

Ing. Filip Komůrka
Opavská 104
794 01 Krnov
Tel.: 554 625 239
www.autocolordesign.cz

salon.rym@
autocolordesign.cz
salon.br@autocolordesign.cz
salon.kr@autocolordesign.cz